

307965

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7.

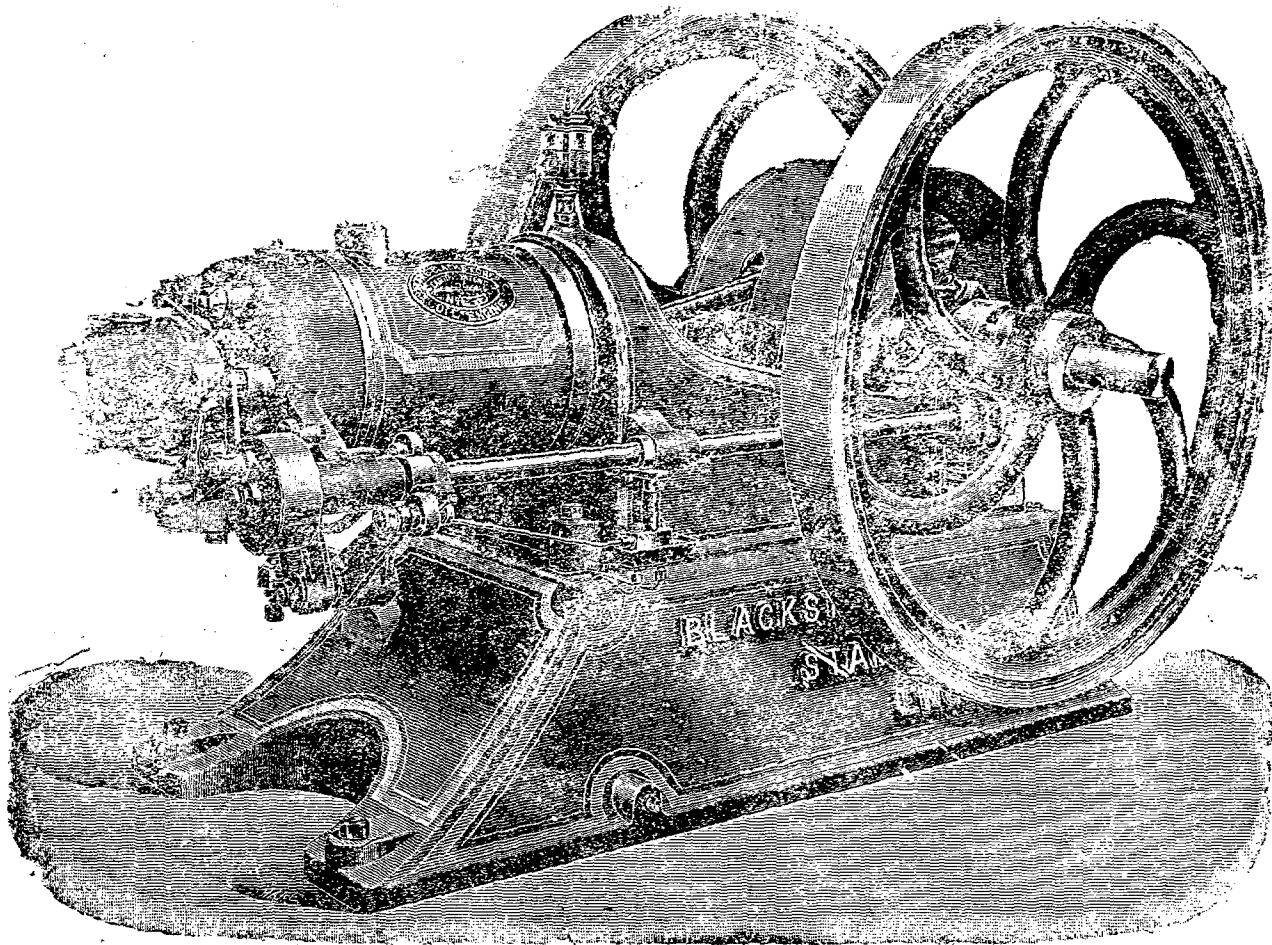
సంపుటము. 2

చెన్నపట్టణము 1920 వ సం॥రం అక్టోబరు నెల 18 తేది సోమవారము

No. 165

సంచిక ౧౬౫

కా. ద్రి. నా. మ. స. వ. త్స. ర. ఆ. శ్వే. జ. మా. స. శు. ధ. స. త్త. మ. 2.

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

ఈ కంపెనీ, ప్రపంచమున మొత్తమున మొదటి నుంచునుండి ముఖ్యముగా తయారు చేసిన ఆయిల్ ఇంజనులు.

ఈ కంపెనీలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు వర్తించుచున్నవి. యజమానులకు మంచి కృత్రిమము. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

ఈ కంపెనీ:

మార్షల్ నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1206

ఇంజనీయర్స్

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అమృతంజనము

కంఠాదులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ చూడ అమృతంజనమును చాల వంత మాత్రమున యజమానులకు కుర్రులకు 0-10-0 అదా.

మోహనీతైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామర తైలము

డబ్బి 1-8 0-8-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బి 1-8 0-2-0.

అమృతంజనం డిపో,

బొంబాయి - మద్రాసు.

వీర వైద్యునికి

త్రైపు సోజను అను దివ్యావధము

అతిమూలమునకు పేరుపోయిన దని తెలియును. ఇది మిక్కిలి శాస్త్రాక్రమముగా తయారు చేయబడినందున ఈ వ్యాధిగలవారికి మంచిగుణము నిచ్చును, వీర వైద్యుని సలహా అడుగుడు.

అన్ని మందులపావులలో దొరకును.

వీర వైద్యునికి

హార్టోటోనును (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. లెక్కలేని వురుగులు, స్త్రీలు అజాగ్రత్తచే బోగొట్టుకొనిన జలమును శీఘ్రముననే పొందవచ్చును. తప్పక దీనిని వాడుడు.

ప్రతి మందులపావులోను ఇది నెలకు దొరకును.

G. W. Carnrick Co., NEWYORK,

టి. సి. యస్.

710

చరిమళానంద నన్యము.

కల డబ్బి 1-8 0-4-0 ని. పి. చార్జి 0-2-0
12 డబ్బులకు 2-2-0 ,, ,, 0-8-0
మలైన మద్రాసు సాదానన్యము.
కల 1 కేరళ (24 కు) 0-14-0, ని. పి. ఖర్చు 0-5-0
కల 1 కేరళ (120 కు) 2-8-0, ని. పి. ఖర్చు 1-0-0
టి. సి. నాగలింగప్ప అందు కంపెనీ,
4 కింగ్స్టన్ పిథి, పాన్డ్యులత్తక్ పోస్టు, మద్రాసు.

అమృతంజనం డిపోవారి కోషధాలయమునందు అమృతంజనం, తామరతైలము, మోహనీతైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యవదములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

ఆల్ ఇండియా స్టోర్స్ లిమిటెడ్.

ALL INDIA STORES Ltd.

ఉద్దేశ్యములు : హిందూ దేశము విద్య, కళాకరములు వృద్ధి చేయుట.

మూల ధనము రూ 20,00,000 లు, వాటా ఒకటికి రూ 50 లు,

రూ 10 లు దరఖాస్తుతోను, లెక్కనది దఫాయవారిగాను చెల్లించవలెను.

మహాత్మా గాంధీ గారి కొమారుని యొక్క

నిర్వాహకత్వము క్రింద కలకత్తాలోను, ఇతరస్థలములలోను తెలుగువారును.

ప్రాప్తమైనను, విజయవాడ దుకాణము కలకత్తా నుండి విరాళమున (కానుకలెను.

మనము: హెచ్. ఎమ్. గాంధీ అండు కో,

మేనేజరు ఏజంట్లు,

నెం 22, అమర్తల్లా వీధి, కలకత్తా.

Messrs H. M. GANDHI & Co,

Managing Agents,

No. 22, Amartalla Street, Calcutta.

మిక్కిలి ప్రస్తుతమున యిండియా దేశమునందు మెరుగునైన చికిత్సలుగలది
దీని నుండియు వరుసలుగలది భావకర్త హిందూకులకు తల పెట్టుకలను కలిపి
మన నిగనిగలాడుచుండుటకును (కలిమియును) ప్రతిభుకలకును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయులు (రిజిస్టరు)

తల పెట్టుకలకు సూత్ర సాంకర్యమును కలిగించి వానిని బాగుగా పెంచుటకు
తగిన కత్తిరి తలపానెయించు కలవు. చుండును పోగొట్టును. రోజునూలకు తట్టు
వంటి మెత్తనము నిచ్చును. మెరుగునైన చాలవల్లభమును కలిగించును. పని పెండ్
నుటకులకు కండ్లకు కలుగు ముత్యమును పోగొట్టి మారన కాంతిని కలిగించును.

కామినియా ఆయులు తలపానె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలంకకు ప్రథమ
అవార్డు పెట్టమందికి మహాకారము మెరుగించినది.

దీని దీని నువ్వయోగించుచును.

తల ఒకటి 1-0-0 ని. పి. వార్షి 0-5-0 అనాలు.

మానుడు 2-10-0 ని. పి. వార్షి 0-12-0 అనాలు.

పోకపెట్టు:

అంగ్లీయిండియాను డ్రగ్ అండు తెమికలు కంపెనీ,

185, బామ్బాయ్, బొంబాయి.

D 126 W 127

అభయమెందున్నది?

(1045)

ఆయుర్వేదా శ్రమము

కలరా, వేగు, ఇకాన్లు యొక్క

ఇత్యాదులకు వేగిగాని భయమువలదు

వైద్యురత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

కాశ్మీరీయాయుర్వేదానధికారుల సర్వోపాధ్యక్షులు పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.
అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.
కలరామందులు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

వేగునెట్టు	రూ. 1-2-0	వేగునెట్టు	రూ. 2-2-0	నెట్టు	రూ. 1-12-0
చిన్న "	" 0-12-0	చిన్న "	" 1-6-0	నెట్టు	"

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.
అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

కంటి చిరాకును:

వండిత, మదరాసు.

మనము, ఆయుర్వేదా శ్రమము,

185, బామ్బాయ్, బొంబాయి.

Make
a Note of it.

NOT ON SCAPS OF PAPER

But on the Tablet of Your

Memory

THAT

The Erectruss, manufactured by Messrs. Huston Bros. Co.-of Chicago, U.S.A.; and priced at Rupees Fifteen only only, P. and P. Charges extra, is the only best cure in the world for Impotency, Functional weakness and lack of virility. It is a purely Nature cure, and does away with all internal and external Medicines, and aphrodisiacs, which to say the least, are all bores, but not cures. It is a specialist in it self, and worth its weight in gold. The world renowned Dr. Bier's Hyparaemic Treatment is its basic principle. Detailed Booklet, "Life After Death", telling all about it, free on application for E-ertruss (A.P.) Sole Agency in the East, Bataia (India).

వైద్యురత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

సావంతుని వనాపధి సారసవరిల్లా

అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.
అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.
అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

మిక్కిలి శ్రమమున రక్తము ప్రసారము

వనాపధి సారసవరిల్లా గారి మిక్కిలి శ్రమమున రక్తము ప్రసారము
వనాపధి సారసవరిల్లా గారి మిక్కిలి శ్రమమున రక్తము ప్రసారము
వనాపధి సారసవరిల్లా గారి మిక్కిలి శ్రమమున రక్తము ప్రసారము

ప్రాప్తియందు: పి. డి. సావంత్,
గౌరవ, పననవాడి, నెం 2, బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

160 ప్రభుత్వ ప్రస్తావనలు ఉందియు

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.
అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.
అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

వైద్యురత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

సావంతుని వనాపధి సారసవరిల్లా

అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

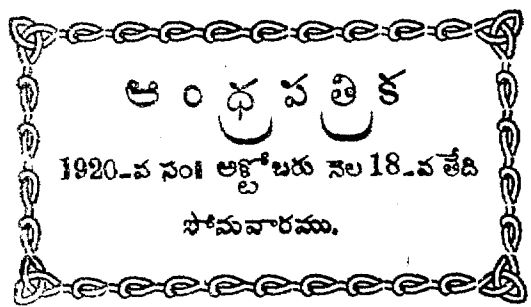
అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

అందులకు అవకాశము కలదు. పోగొట్టుటయేగాక, రాజ్యం నష్టమవును.

ఈ ఆధ్వర్య గ్రంథములో జర్మనీ గారవి, యాంగ్లనీ
సామ్రాజ్యములు, ఇంగ్లీషు ఇంక్రూపము, మంత్రికాశ్రయము,
భూతవైద్యము, చరిత్రములు, అమెరికానాటి చిట్టచేత తమ
మూల విశిష్ట విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడివెట్టును పుట్టించుట, పీచును
నూర్చించుటను, కరీరములను తలకాయలచేత మాటులాడించుట,
భూమిపైన గలమొదలైన గాలిలో మనుష్యుని విరాళారముగా
నిట్టుట మొదలగు విశిష్టములు అనేకములున్నవి. ఈ గ్రంథ
మున చదివిన ఆధ్వర్యులముగా మేజిక చేయగలవని గొప్పరంజీ
యెచ్చుచున్నాడు. దీనివల 4-0-0 ముద్రలు. (2227), 688
పి. అర్. జనార్దను జామరూ, లింగ్లీ, గుంటూరు, జిల్లా.

ఆధునిక నాగరిక ఫలితము

సహాయనిరాకరణము నవలంబించుచు, పోస్తులను, తెలిగ్రావులను ఏల నుపయోగించితి వని, గాంధీమహాత్ముని లక్ష్యణపురమునం దొకపత్రికా ప్రతినిధి యడుగగ, అవి తమ సొమ్మననియు, ప్రభుత్వమువారు వానిని దీసివైచినచో తాను పరమానందము జెందెడ ననియు, గాంధీ ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. గాంధీప్రత్యుత్తరమును తల్లి వార్తలలో జదివినవారి కనేకులకు ఆశ్చర్యము గలిగి యుండవచ్చును. దేశమును నాగరికమునుండి అనాగరికమునకు గొంపోవ నెంచుచున్నాడని, నిందించువా రనేకు లుండకబోరు. దేశమును విద్యావిహీనము జేయుచున్నాడని కొందరును, న్యాయనిరర్హమున కవకాశము లేకుండ జేయుచున్నాడని కొందరును, చేజక్కిన స్వపరిపాలనపు హక్కులు దేశమునకు దక్కకుండ జేసి నిరంకుశ త్వమునకు చోటిచ్చుచున్నాడని, మరికొందరును, పలువురు పలువిధముల గాంధీని నిరసించుచున్నారు. పాశ్చాత్యులసాహచర్యమువలన గలిగిన లాభముల నన్నిటిని, గాంధీయుద్దమము నిర్మూలము జేయు నని, విమర్శకులు దూరుచున్నారు. గాంధీని దూరకముందు, ఆధునికనాగరికమువలన గలిగిన లాభములను, అవి లేనిచో దేశమునకు గలిగెడి దుర్దశను, కనుగొనుట యుక్తము. ఆధునిక నాగరికము, రైల్వేలను, టెలిగ్రాఫులను, వైద్యాలయములను, న్యాయవాదులను, పాఠశాలలను, డాక్టరులను, మొదలగు సౌకర్యముల నన్నింటినో ప్రజలకు సమకూర్చినమాట నిజమే. ప్రజల నిజసౌఖ్య మిందుమూలమున వృద్ధియయ్యెనా యని యోచింపవలయును. కేవలము భౌతిక సౌఖ్యమునుగూర్చి యోచింతము, ప్రజలదార్ధ్య మిటీవల పెంపొంద లేదనుట తేటతెల్లము. వెనుకటివారి కున్న శరీరబలము గాని, దృఢత్వముగాని, ఓర్పుగాని, ఆధునికులలో గాన్పింపదు. భోజనమును, ఉపాహారములను తరుచుగ గైకొనుటకు, పట్టణములన్నిటిలో సౌకర్యము లత్యధికముగ నున్నవి. దినమున కనేకమారులు ఆధునికులు పొట్టల నింపుచున్నారు. కాని వారి దేహబల మిందుమూలమున పెరిగెనా? అందుకు మారుగ దేహదార్బల్య మధికముగనున్నది. ఏకారణముచే నయినను, ఒకటి రెండుదినములు ఉపవాస ముండవలసి వచ్చునెడల, వారిస్థితి ఎటులుండునో యూహింపవచ్చును.

వైద్యాలయములు విరివిగ స్థాపింపబడినంత మాత్రమున, ప్రజలలో న్యాధులు తగ్గెనా? అందుకు మారుగ, వైద్యాలయము లధికమయిన కొలదియు, న్యాధులు గూడ పెరిగిపోవుచున్నవి. కని విని, ఎరుగని సాంక్రామిక న్యాధులు ప్రజలను పీల్చి పీల్చి జేయు చున్నవి. విద్యాభిదళనండియు, న్యాధు లనేకములు ప్రజలను బాధపెట్టుచున్నవి. రైల్వేలు ట్రాంవేలు మొదలగు వానివలన ప్రయాణసౌకర్యము గలుగుచున్నను, మానవుల శక్తి క్రుంగిపోవుచున్నది. అవసరము వచ్చినపు డయినను నాల్గుడుగులు పట్టణవాసులు నడువలేక

నిరాశ జెందుచున్నారు. రైల్వేలుగాని, ట్రాంవేలుగాని, ఒక్కదిన మే కారణముచే నాగిపోయినను, ప్రజలు నిస్సహాయులై వెతలపాలగుచున్నారు. బాంబాయి, కలకత్తాపట్టణములలో గ్యాసు పనివాండ్లు కట్టుగట్టి పనిమానివైచిన, రెండుపట్టణములును అంధకారమయములై యొప్పుచున్నవి. రైలుమీద కాశీ రామేశ్వరములకు సులభముగ ప్రయాణము సలుపుట కిప్పుడు వీలుగలుగుచున్నను, ఆయాత్రాస్థానములయెడ పూర్వపుపవిత్రభావము తగ్గిపోయినది. యాత్రాస్థానము లిప్పుడు ప్రజల మనములో భక్తిగిగాని ఉన్నతాశయములను గాని కలిగించుట లేదు. అక్కడ మహాపురుషు లెవరును ఇప్పుడు కనిపింపరు. దేవతలు, ఋషులు, పూర్వమువలె సంచరింపరు. కాశీనగరము గూడ దుర్గంధయుత మగు పట్టణములలో నొకటిగమాత్రమే దనరారుచున్నది. రైల్వేసౌకర్యములు లేనపుడు, ఉపదేశకులును, గురువులును, యాత్రికులును, ఒక భాగమునుండి వేరొక భాగమునకు కాలినడకన వెడలుచుండెడి వారు, త్రోవలో తలబిడ్డిచెడి అపాయములన్నిటిని నెదుర్కొనెడివారు. ఏమి వినోదార్థముగాని, ఆరోగ్యముకొరకు గాని, పుణ్యస్థలములకు వెడలియుండలేదు. కేవలము ధర్మాచరణ సక్తితో ఏరు యాత్రల సలుపుచుండెడివారు. యాత్రల జేసినవారికి గలిగెడి ప్రపంచానుభవము అపరిమితముగ నుండెను. అనేకజాతుల ఆచార వ్యవహారములను, జీవనపద్ధతులను పరికించుటకు వీరి కవకాశ ముండెడివి. అప్పుడు కాశీ మొదలగు నగరములు పవిత్రపు తలంపులను కలిగించుటలో నాశ్చర్య మెద్దియు లేదు.

నెలదినములలో ప్రపంచమునంతను దిరిగి వచ్చుటకు అవకాశము లిప్పుడున్నవి. ఇప్పుడెందరు ప్రపంచమును చుట్టివచ్చుచున్నారు. కాని, బయలుదేరక ముందుకన్న తిరిగి వచ్చినపిమ్మట వారిజ్ఞానము విశేషాతిశయమును జూపుట లేదు. యంత్రములు ప్రపంచమందంతటను విశేషముగ స్థాపింపబడినవి. వస్తువుల నమితముగ తయారుజేయుచున్నవి. మానవునికి చేతికత్తముతో నవసరము లేకుండ యంత్రములే అన్ని కార్యములను జేయుచున్నవి. కాని, నేడు ప్రపంచమందంతటను వినిపించుచున్న ఆర్తనాద మేది? ఏ దేశమునందును ప్రజలకు అన్నము చాలినంతగ లభించుట లేదు. ధన మోలలాడుచున్నది గాని, కడుపు నిండుట లేదు. వ్యవసాయపద్ధతులలో ప్రాచీనపద్ధతులు నిరసింపబడినవి. ఎద్దులు గాని గుఱ్ఱములుగాని పాలము దున్నుటకుబదులు, పాశ్చాత్యదేశములలో యంత్రములే వానికన్న నెక్కుడుశక్తి జూపుచు భూమిని ఎక్కుడు లోతుగ ద్రవ్యుచున్నవి. అట్టిస్థితిలో ఆహారపుకటవేల ప్రబలవలయును? ఆధునిక యంత్రముల ప్రయోజన మేమయ్యెను? మానవులు తమ యక్కరలను మితిమీర జెంచుకొని, వానిని సంతృప్తిపరచుటకై యంత్రములను స్థాపించి నడుపుచున్నారు. ఈమోహములో బడి, ఆహారపదార్థముల పంటలను నిర్లక్ష్యము జేసి, ఆ ఫలితము నిపు డనుభవించుచున్నారు. టెలిగ్రాఫులు, టెలిఫోనులు వార్తలను శీఘ్రముగ నందించుచున్నవి. కాని, పూర్వము మానవుల కుండిన దూరశ్రవణ, దూరదర్శనశక్తి లిప్పు డంత రించినవి. న్యాయస్థానములు న్యాయవాదులు, లెక్కకు మిక్కిలిగ నున్నను, ప్రజల వివాదములు, మనస్పర్థలు, హెచ్చుచున్నవే గాని తగ్గుటలేదు. కొంతకాలము 'క్రిందటి'వ రకు ఐకమత్యమునకు నిలయములుగ నున్న జనపదములలో, కుటుంబ కలహములు మితిమీరినవి. అన్నదమ్ములకు, తండ్రి

కొమరులకు, న్యా జ్యములు జరుగుచున్నవి. ఆ మరతము ఒకరి నొకరు సాధింప జూచుచున్నారు.

ఈ రీతిని నవనాగరిక ఫలితములను పరికించితిమేని, భౌతికసౌఖ్యము విశేషాభివృద్ధి గాంచినటుల గానరాదు. భౌతికసౌఖ్యమునకన్న గూడ ఆధ్యాత్మిక సంపదకు ఆధునిక నాగరికము వేరుపురుచున్నది. న్యాయస్థానములు కూటసాక్ష్యములకు నిలయము లగుచున్నవి. మంత్రాంగము పేరుతో, వివిధజాతులలో నొకరి నొకరు పీడింప జూచుచున్నారు. యంత్రములలో పని చేసెడి కార్మికులు మానవత్వమును కోల్పోయి యంత్రముల పోల్కి మారుచున్నారు. వీరి దుస్థితి నేమాత్రము పాటింపక, యజమానులు తమ లాభమునే ప్రధానముగ జూచికొని, మానవజీవితమును దుర్భరము గావించుచున్నారు. మతము, నవ్యులాట యగుచున్నది. అది యొక యంగివలె యిష్టమువచ్చినపుడు ధరించుటకును, లేనపుడు విడిచిపెట్టుటకును, పనికి వచ్చుచున్నది. ధర్మము, సత్యము, అహింస, మొదలగు సుగుణములు దైనికజీవితమును నడుపుట లేదు. భోగమే ప్రధానలక్ష్య మగుచున్నది. ధర్మ మాచరించువారు పరిహాసపాత్రు లగుచున్నారు. సత్యవ్రతులు నిరసన పాత్రు లగుచున్నారు. మంత్రాంగము సలుపువారు శౌరవపాత్రులు. ఉన్నతాధికారము గలవారు శౌరవపాత్రులు. ధనవంతులు శౌరవపాత్రులు. మానవులు గుణసంపద బట్టి శౌరవింపబడుట లేదు. ఆధునికనాగరికము పట్టణములలో విశేషవ్యాప్తి గాంచియున్నది. అక్కడనే మానవులదుశ్చరితము ఎక్కుడుగ పొడగట్టుచున్నది. నాగరికము ముదిరిన కొలదియు, అధర్మము గూడ పెచ్చుపెరుగుచున్నది. భౌతిక సౌఖ్యమునుగాని, ఆధ్యాత్మికానందమును గాని ప్రసాదించని, ఆధునిక నాగరికము క్షీణించినచో, గాంధీవంటి సాధుపుంగవులు దిగులు జెందరు. ధర్మాచరణమునకు భంగము కలిగించెడి నాగరికము వలన, దేశమునకు నష్టమేగాని లాభముగలుగదు. ఆధ్యాత్మికానందమున కన్న భౌతిక సౌఖ్యము నెక్కుడుగ పాటించుటకే, ప్రస్తుతవిద్యావిధానము ప్రోత్సాహ మొసగుచున్నది

ఆధ్యాత్మికనైతిక సంపదలను వృద్ధిజేయుటకీ విద్య యక్కరకు వచ్చుటలేదు. పొట్ట పూడ్చుకొనుట కిది యొక సాధనముగ పరిగణింపబడుచున్నది. అందుకు గూడ తిన్నగ నుపయోగపడుట లేదు. ప్రాచీనకాలమున విద్యను విక్రయించెడి పద్ధతి ప్రబలియుండలేదు. గురువులు విద్యాదానము జేయుట తమ విధిగ భావించిరి. శిష్యులు భక్తిశ్రద్ధలతో జ్ఞానము నాస్వాదించుచుండిరి. జీవనము గడచుట కొక సాధనముగ గాక, ఆముష్మికజ్ఞాన మలవరచుకొనుట కిది యొక సాధనముగ వారు పరిగణించుచుండిరి. ధనవిహీనునకు విద్యతో బని లేదను ఆధునికసిద్ధాంతము పూర్వ కాలమున వ్యాపించి యుండలేదు. విద్యకు ధనముతో నిమిత్తము లేకుండెను. గొప్పభవనములతో నిమిత్తము లేకుండెను. ఉపాధ్యాయులుచిరముగ విద్యను నేర్పుచుండిరి. ఇహపరములకు రెంటికిని బనికి వచ్చెడి విద్య నేర్పబడుచుండెను. అందుచే ప్రస్తుతవిద్యాపద్ధతిలో ముందాగ మార్పు గలుగవలసి యున్నది. విద్యా విధానము త్వరలో మారిపోవలయు ననిన, బాలరను విద్యావిహీనుల జేయుట, గాంధీ సంకల్పముగాదు. భారతజాతి తన ధర్మమును తిన్నగ నిర్వహించుటకు లోడ్బడి, విద్యావిధానమును దేశమున నెలకొల్పవలయు ననియే, వారి ముఖ్యసంక

లము. విశేషము శ్రీనివాసశాస్త్రి ప్రభృతు లిందు విషయమై దేశమునకు లేనిపోని భయమును గలిగించుచున్నారు. వీరి నిరసనము, దురభిమాన పూరితముగ నున్నది. ఆధ్యాత్మికానందము ననుభవించుటకు, భౌతికసంబంధము లగు అక్కరలను పొలవరకు తగ్గించుకొనుట భారతీయులవిధి. విదేశములనుండి మనకిప్పుడే తెచ్చెడి వస్తువులలో చాలవరకు, మనము వదలిపెట్టదగినవే. జీవితావసరములకు వానితో పనియుండవచ్చును, వాని నేల వాడవలయును?

స్వాతంత్ర్యములను యంత్రములను ఎంతవిశేషముగ స్థాపించినను, దేశదారిద్ర్యము తగ్గుటలేదు. మానవుని సౌఖ్యము పెంపొందుట లేదు. స్వాతంత్ర్యము కార్మికుల మానవత్వమును పోగొట్టుచున్నది. వారి స్వేచ్ఛను తొలగించుచున్నది. భారతీయులు భూదేవి నారాధించి, సస్యసమృద్ధిని కాంచవలెను. రాటములచే నూలు వడికి, బట్టలను తయారుజేయవలయును. ఇందువలన ప్రజలనేకులకు జీవనము గడచును. ఎవరికి వారే యజమానులుగ నుండుటచే, కార్మికసమస్యతో నిమిత్తముండదు. మానవులలో స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములు రాజ్యముచేయును. ఆధునికనాగరికము, కొలది మందిభోగమును వృద్ధిజేయుచున్నను, మానవుల ఆముష్మికసౌఖ్యమునకు తోడ్పడుటలేదు. విషయవాంఛలను పెంచుటకు తోడ్పడుచున్నది గాని, ధర్మాచరణమున కది ప్రోద్బల మొనగుట లేదు. మానవుని శాశ్వత సౌఖ్యమున కడ్డుపడెడి నాగరికమును వీడుటవలన, తాత్కాలికముగ ఇబ్బందులు కొన్ని గలిగినను, పరితాపము జెంద నవసరము లేదు. క్రీస్తు చెప్పినట్లు, ప్రపంచము నంతను జయించి మానవుడు తన ఆత్మను పోగొట్టుకొనిన పిమ్మట, లాభ మేమిగలుగును? హిందూదేశము తన విప్లవము నీ తరుణమున నెరవేర్చవలె ననిన, ధర్మసంస్థాపన నిమిత్తము కృషినిలుపకతప్పదు. భోగాభిలాషను వదలి, త్యాగమునే పూనవలసియుండును. ధర్మాచరణము సులభసాధ్యము కాని మాట నిజమే. కాని, సాధుపుంగవులు బయలు వెడలి ధర్మము నాచరించునపుడు, వారి మార్గ మితరులను సత్కార్యాచరణము వంకకు మరలించును. పూర్వ మెన్నడును భౌతికవిషయములకన్న, ఆత్మీయవిషయములను హిందూదేశ మెక్కుడుగ గౌరవించియుండెను. ధర్మనిర్వహణముకొరకు ఆర్యులు తమ తపము నంతను ధారబోసియుండిరి. అట్టి ఆర్యుల సంతతివా రీతరుణమున తమ పూర్వుల మహిమను కాపాడ ప్రయత్నింపరా?

బొంబాయి ఎన్నికలు :

హాస్యాస్పదముగ పరిణమించుట.

బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది :

“ఎన్నికలు అతి వేగముగ జరుగుచున్నవి. కాని, మైదానమున కెదుట రెండు ట్రాముబండ్లు డి కొనిన సంగతి, దేశీయులచే నిరాకరింపబడి, ఆంగ్లోహైందవులచే నిరసింపబడి, మాంటాగూ గారిచే నాశీర్వాదించబడిన సంస్కరణముల ప్రతిష్ఠాపనమునకన్న, ప్రజలలో నెక్కుడు కలవరము గలిగించెను. పేరుప్రతిష్టలు లేని ఏబదిమంది అభ్యర్థులు, తమ విజయమున కేమియు అడ్డములేదని గ్రహించి, పోటీనిలిచిరి. కొందరు, ప్రత్యర్థులెవరు లేకయే దాటిపోయిరి. ప్రైటర్లు బహిష్కరించెదరను విషయమును పాటించక, మరికొందరు

ఎన్నికలకు సంసిద్ధులయి యున్నారు. జమ్నాదాసు ద్వారకదాసు, సర్. చిమన్లాల్ శెతల్వాడు గార్లను మాత్రము మనము మరువగూడదు. బెన్సి మీద మరియొక సంజ్ఞ చేయబడినచో, శెతల్వాడు గారు ఎన్నికలను తప్పిపోయెడివారే. అప్పుడు, బొంబాయిరాష్ట్రపు కష్టములను బరువుల నన్నిటిని భరించుటకు, జమ్నాదాసుగారు రొక్కరు మిగిలి యుండెడివారు. ఇంతకన్నను, ఈ ఏబదిమందిలో ఒకరిలో నెక రెన్నుకొనుటకు మాంటాగూగారు రంగీకరించిన బాగుగా నుండెడిది. నియోజకవర్గమును బాధింపవలసిన, యావశ్యకత తొలగిపోయెడిది. భారతజాతి తన శక్తిని వ్యర్థపరుపకుండను, మాంటాగూగారు బ్లాబుక్కులను పరిశీలించకుండను, వీలయ్యెడిది.”

బొంబాయి రాజధానిలో ఎన్నికలతో నిమిత్తము లేకుండనే కొందరు ఎన్నుకొనబడిరి. మరి కొందరు, అనామకులు ఎన్నికల కొరకు వేచి యున్నారు. పేరెన్నికగాంచినవా రెవరును అభ్యర్థులుగ లేరు. ప్రైటర్లలో విశేషముమంది సమృత్తుల నీయ రని యూహింపవచ్చును. బొంబాయి రాజధాని మార్గమును మిగిలిన రాష్ట్రము లవలంబించిన, శాసనసభలు, వాని కార్యక్రమము హాస్యాస్పదముగ నుండక మానవు. హిందూదేశము మాత్రమే గాక, సింహాద్వీపము గూడ సంస్కరణములను బహిష్కరింప గడంగుచున్నది. హిందూదేశమునకు గలిగిన దుఃఖము లనేకములుండటచే, కాంగ్రెసుసభ యవలంబింపవలసిన కార్యక్రమ మెక్కుడు విపులముగ నున్నను, జాతీయకారవమును నిలుపుకొనుటకు సహాయ నిరాకరణము ఉత్తమసాధన మను విషయమున, ఇతరదేశములు గూడ గుర్తించుచున్నట్లు విదితమగుచున్నది.

వృత్తాంతములు

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 16:—కలకత్తా క్రభుత్వ కార్యకర్తల యిద్దరు డార్జిలింగ్ లో నరంబరు 5 కు తేదీని మాయమయినారు. కలకత్తాలో నరంబరు 8 కు తేదీని తిరిగి తెలిపబడును.

కలకత్తా ఆక్టోబరు 17:—విద్యాభ్యాసరీత్రుతరతనములను, విభానములను, పోలింగు, సుకరణాభిషేక రియాజ్ చేయుట కొక సంఘము తీర్మానము చేయుటకు గూర్చి, క్రభుత్వమువారి తీర్మానము ననుసరించి, దైరక్షణ గారి కిండినలతో నిశ్చయి. క్రభుత్వము తయారచేసి, యిదివరకు తెలిపినట్లు 1921 నేయి 1-న తేదీనిగాక జనవరి 1 కు తేదీని ఇయ్యకలెను.

కలకత్తా ఆక్టోబరు 17:—విద్యాభ్యాసరీత్రుతరతనములను, విభానములను, పోలింగు, సుకరణాభిషేక రియాజ్ చేయుట కొక సంఘము తీర్మానము చేయుటకు గూర్చి, క్రభుత్వమువారి తీర్మానము ననుసరించి, దైరక్షణ గారి కిండినలతో నిశ్చయి. క్రభుత్వము తయారచేసి, యిదివరకు తెలిపినట్లు 1921 నేయి 1-న తేదీనిగాక జనవరి 1 కు తేదీని ఇయ్యకలెను.

బొంబాయి ఆక్టోబరు 16:—ఈ నెల 1 కు తేదీని లండను నడివిన ‘కాశ్మీరము’ అను మొదలు ఒడ 14 కు తేదీని పొద్దునెద్దునకు వచ్చెను.

సింధియా, స్త్రీయ నానిగేషన్ కంపెనీవారి ‘లాజర్ టీ’ అను ఒడ బొంబాయి కేవలము 19 కు తేదీని రాబిచ్చెను. మొరల్ ఒడ ‘మాల్యా’ విశేష బహుళో బొంబాయి కేవలము ఈ నెల 16 కు తేదీ మధ్యాహ్నము 12-40 గంటలకు వచ్చెను.

కొలంబో ఆక్టోబరు 16:—సిల్వానో మారకము తగ్గిన కొలది ధరలు పెంచుచున్నది. పానులో పాతికవంతు బరువు గల పాగానడబ్బా ఖరీదవనకు, నగటున 55 పెంటలు పెంచెను. విస్కీ బుడ్లపెట్టెటరు 800 పెంచెను. జిన్, బ్రాండ్, బీక, స్ట్రాటు సారాయల ధరలుగూడ పెంచెను. తెన్ను బొమ్మ కందిమాంసముల ధరలుగూడ కొలదిలోబలలో పెంచెను. సిల్వానో జాతీయగళ వాడ, క్రభుత్వము వారి సంకల్పరణముల కద్దరిని ప్రజలకిగ్రహణముగా తిరక్కరించవలెనని నిశ్చయించెను. క్రభుత్వమువారు భిక్షువుగా ప్రభుత్వమువారు సందరించినచో, నవాయినాక రణముగావింపవలెనని తీర్మానించబడెను. గవర్నరుగారి విషయములో నమ్మకములేదని, రెండుపుడు, తీర్మానించుటకు సభ వారు చచ్చించుచుండిరి.

ఆలీఘర్ ఆక్టోబరు 16:—ఆలీఘర్ కళాశాలాభ్యుదయ జియా ఉద్దీనుగారు, విద్యార్థుల సంరక్షకులకు, కళాశాలలోని, క్రస్తుతరండిగూర్కను తెచ్చెను, వారిని కత్తివనా యడదలపిన దని, క్రార్థించెను, సుకరణాను, క్రభుత్వము, స్థితిగతులు విషయముగా నున్నదనియు, సంరక్షకులు, ఆలీఘర్ నకు వచ్చి, వారి మహిమలను, బాంధవులను క్రార్థించెను. కొనవలెనని, ఆ బాబునందు వ్రాసిరి:—విద్యార్థుల తీరిందితీర్మానములను గావించిరి. ఆలీఘర్ కళాశాలా విద్యార్థి సమావేశము వారు, క్రభుత్వము వారు టిక్కి విషయమై జేసినదని, అనమ్మిని చూపుచున్నార. (2) కిలాఫత్ సంఘమువారి కలహముల కొంత ఒత్తుకొనుచున్నార. (3) క్రభుత్వ సహాయము మూసేయవలసినదనియు, క్రభుత్వపు విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగా నుంచవలదనియు కళాశాలభర్తకర్తలను గాఢముగా బలవంతము చేయుచున్నార. (4) వీని కనుకూలముగా ధర్మకర్తలు ఆక్టోబరు 29 కు తేదీలోగా న భిక్షా) య మిష్యునివో విద్యార్థులు తమ కక్తిసామర్థ్యములన్నియు వినియోగించి యీ కళాశాలను జాతీయసంస్థగా మార్చి, కిలాఫత్ సంఘమువారి కింద నుంచుటకును, యవలంబించి కిలాఫత్ క్రవారమునకు బోధనాభ్యాసముగా నిర్దమ చేయుటకును, క్రభుత్వమువారిచే రిజిస్టర్ అయిన విశ్వవిద్యాలయముతో నేవిధమున సంబంధము లేకుండుటకును నిశ్చయించుకొనిరి. (5) వీరు యు గలవారు తమవీరులను వినిర్దించుటకును, క్రభుత్వపు గౌరవోద్యోగులను త్యజించుటకును, క్రభుత్వపు విద్యార్థి వేరసములు పుచ్చుకొన చుండువారు, విద్యార్థి వేరసములు వదలివేయుటకును కోరుబడిరి. వారల్లు జేయినచో, వారిని బహిష్కరించి, వీరవిద్యార్థులకు విద్యార్థి వేరసము తిచ్చి నహాయకులకు తీర్మానించబడినది.

పొద్దు అందు తెలిగొను కళాయొక్క ముసీయర్ ట్రాఫిక్ ఇంజనీరింగు అందు తెలిగొనక ఉపకాళియొక్క న భాగముయొక్క యుద్యోగియులయొక్క వేరసములను ఆలవెక్కులను గూర్చి పునర్విచారము గావించుచు నీ కింది యుత్తరువులను ఇండియా క్రభుత్వమువారు జారీచేసిరి. స్ట్రీటు క్రెడెటరీ గారి యుత్తరువైన తే: మొదలు (నవంబరు 27) వై మూడు యుద్యోగముల వారి వేరసములు వృద్ధి చేయబడెను. 8-00-20-800 మొదలు 850-20-550-80-700 ల వరకు వృద్ధి చేయబడును. 1919 మార్చి 1 కు తేదీకలె యూరుభ్యుతిగి పునర్విచారము చేయుటచేతను, మొదలయివ్వబడెను. (2) క్రస్తుతరణము ప్రాతరేసులోనున్నవారు, క్రొత్త స్కేలులోనికి వచ్చెను. 1920 నేయి 1 కు తేదీనుండి యింటిలెడ్ అలవెక్కు, కామరడిపొద్దుమెంటువారు తీర్మానించినవిధముగా, డిప్రూజీ నూకరింపెంటెంటుల కియ్యబడును. (4) ముసీయర్ ఇంజనీరింగు అందు తెలిగొనక కాభోద్యోగియులకు, లోకల్ ఆలవెక్కులు ముసీయర్ ట్రాఫిక్ బ్రాంఛి 2 కు దీనిజన్ కాభోద్యోగి గులకెచ్చునటుల యిచ్చబడును. ముసీయర్ ఇంజనీరింగు, అందు తెలిగొనక కాభులవారు బడిలిబాబుదువరకు ఇదివరకు ఇచ్చు కొనుచున్న యలవెక్కులే యిచ్చబడును. ఇప్పుడు కాంక్షను అయిన క్రొత్తస్కేలుల ననుసరించి వారికెచ్చుటలు నివారణ చేయబడును. ఈ కలహముల సాయనగన క్యయము 64,600 లు 1919 డిసెంబరు 1 కు తేదీ నుండి, తెలిఫోనులో వనదేయవారికి గూడ, నీకింది విధమున, రివైజుస్కేలు క్రవారము వేరసములిచ్చుటకు ఇండియా క్రభుత్వము రొక్కరినది.

8 సీనియర్ గ్రేడు వనివాండ్రు 100-5-180 లు. 208 వనివాండ్రు 50-8-95-5-100 లు. సామర్థ్యముగల వారికి 80 లు మొదలు.

గంధిమహాత్ముని యువన్యాసము.

దేవునకు దయ్యమునకు పొత్తు కుదురదు.

లక్ష్మణపురము అక్టోబరు 16:-లిఫా ఇ. ఎమ్. మండి రము మండలమునకు మైదానములో నిన్నటిదినము సాయంత్రం లము 6.25 గంటలకు 50,000 ప్రజలయొక్క గంధిమహాత్ముడు పర్యవేక్షించెను. రామచంద్ర ఆద్యక్షేణముగా రధస్థులుగా నుండిరి. సవాలు జల్మాదర్జునుగై పైదు పిల్లలుగా గార్లు శభ సమకరించిరి. తైలులోనున్న జనరముల గారు శభలో లేసండుట అధ్యక్షులు విచారించిరి. (సిద్ధు సిద్ధు) అని కేళలు. 'సిద్ధు సిద్ధు' అని కేళలు నేనుమాడననియ్యి, వాని కేళు యింకను పూర్తిగా లేదనియు, అధ్యక్షులు నడిచిరి.

సహాయనిరాకరణము లేనిది, యేదియు, సాధ్యముగా దనియు, సహాయనిరాకరణము ఆచరణసాధ్యము కాదని, దౌర్జన్యమునకు కారణమగునని, కొన్ని అంగ్ల హైందవపత్రికలు తెలుసుచున్నవనియు, కాని తనయభిప్రాయములో, దౌర్జన్యము చేయరాదనియు, ఆర్యగౌరవముగల ప్రతివారును, కొందఱ కామలుతో ఫలింపజేయు గంధిగారి పద్ధతికి లోబడియుండవలసిన విధియనియు హెచ్చరించెను. గంధిగారు దుష్కారమును నేరదలముటకు లేచునది కరతాళధ్వనులు మిమ్మునువైచె. నిజముగా ప్రజాభిమానము గావించుటకు చాల నిరసముగా నుండిరిని శభ్యులు తలచిరి. వాయుమానుని హిందీలో నుపసంహరించిరి. హిందూస్థానిలో వారిపందరి నొక గొప్పనేనగా నుంచుటకు నిశ్చయించబడినది. గాన ప్రతి వారు ప్రజాభిమాన సమర్థింపవలసి యుండదు.

వంజాబునకు న్యాయమున జేకమునకు స్వాతంత్ర్యమునకు, కలుగునట్లు హిందూజేకమునకు బోధించవలయును. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారు, మోసముతో వరిపాలించుచుండుటచే న్యురాజ్య మర్హతవరకుని తేలుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు, ఈ దినమున 7500 మహాత్ములను బాధించినవో, మిగత 25000 మంది హైందవులనుగూడ బాధించుటకు సంకల్పించెను. ఇది తప్పక బానిసత్వము, ఎల్లకాలమెవరును బానిసలుగా నుండలేదు. దైవ మునకును, మానవునకును గూడ బానిసలుగా నెవరునుండలేదు. మీ ధనమును, ప్రాణమును భారపోయి ఆసక్తులై యున్నవో, నేటి మరణంకలమునకు సిద్ధముగా నుండుడు. నేను, మరణంకలమునకు మనకు చికిత్స ఆవకాశము, ఒకకేటాబ్బమున కైనను దొరకదు. మీలోడివారగు, మహాత్ములయెవరును ను విచ్చినము గావించవలయునన్నవో, హిందవులెల్లకాలము బానిసలుగా నుండవలసినదనియే నా యభిప్రాయము. హిందూ జేకములోనున్న మహాత్ములయెవరును నేడు మనము రక్షింపనివో మన మరమునుగూడ, ఆకడనండి కాపాడుకొనలేము. ఈబానిసత్వమునండి విముక్తు లగుటకు రెండు సంఘములవారు గూడ గలసి ఆలోచింపవలసి యున్నది. జొట్లకొండ హిందవులకు కత్తి నుకయోగించుట కాశ్రయింపజేయు గాదు. ప్రస్తుత సందర్భమున, కత్తుల చేబూని ప్రభుత్వము వారి నెదిరించుట దుస్సాధ్యము. ప్రభుత్వమువారు మనలను నిరాయధుల గావించి, చెప్పరాని దుస్సీతికితెచ్చిరి. ప్రభుత్వము మనలను మోసపుచ్చినది. ప్రభుత్వము నెడకొనుటకు సహాయనిరాకరణమే దివ్యాయుధము. బుద్ధిపూర్వకముగా మహాత్ములను సోదరులను మోసపుచ్చినారు. సహాయనిరాకరణమే మన మరము. దేవునకు దయ్యమునకు పొత్తుకుదురుట దుర్లభము. విశాచ మున్నంత కాలము, సహాయము గావించినవో మనకు విముక్తి లేదు. సహాయనిరాకరణద్యమము జలననే మనము నిజముగాంచవలెను. సహాయ నిరాకరణము దౌర్జన్యమునకు దౌర్జన్యమునకు అని మహాత్ము గా గంధి గారు హెచ్చరించుచిరి. విల్లార్థాయు గా గి మరణమునకు విచారించుచు, కిలాఫత్ సంఘమువారి ధర్మాన్ని జ్ఞాపకముచేసిరి. ఇస్లాము ఆయుధమున కనుకూలముగా లేదు. ముందు తెలివినగా ని యొక మనిషిని చంపుటకు, యిస్లాము యొప్పుకొనదు. మనము కత్తి నుకయోగించుటకు యూరోపియను పురుషులకు, స్త్రీలకు, పిల్లలకు యెదురుగా యెల్లరలేదు. బొంబాయిలో నాలో నున్నంతకాలము జనర జేకము నేరదుగురు. తామెల్లిన దారుణ్యములకు పశ్చాత్తప్తై రాజకర్తలవారు ధగధగపెట్టి భావమున కుమామును దొరగివో రాజకర్తలవారు ధగధగపెట్టి భావమున కుమామును జేర్చిలేని అదొక పాపకార్యము. అది మన పురోగమమున కభ్యంతర మగును. హిందూజేకము దొరకు మోసపాటిమి

సమకాలికాభిప్రాయములు

విల్లింగుడను ప్రభువు - మదరాసు శాసనసభ.

ఈ యువన్యాసమును గూర్చి యేమిదంటకే విమర్శించి యుంటిమి. ఆయువన్యాసమునందు విమర్శార్హమగు విషయములు రెండు గలవు. గంధిగారి కార్యాశక్తి ప్రముఖతయు నాచరణలోని తీసికొని వచ్చునెడల, సహాయనిరాకరణద్యమము అకాశ్రియ మనియు, రాజభక్తికి ప్రతిహేలుగా నుండుననియు గతర్హముగా వాదించిరి. ఈ యుద్ధమమున కాశ్రియ మని వ్యవహరింపబడుట మదరాసులోని పూర్వపు అద్యక్షులు జనరలు వాక్యమును సిద్ధాంతముగా విల్లింగుడను ప్రభువుగైకొనెను. సహాయనిరాకరణము నవలంబించి, యెరిగిన్న వెన్నె యొమడుగులు గొప్పవారును, ప్రసిద్ధిదనన న్యాయవాదులు కంటే ఈ మదరాసులోని పూర్వపు అద్యక్షులు జనరలు ఏమిజాత్రీ? ఇతని యభిప్రాయమునే సిద్ధాంతముగా గ్రహించగలిగినంత వ్యక్తియో యెవడు? ఈ ప్రాంత అద్యక్షులు జనరలు ఒక హైందవుడు. అధికారము వహించి యెందువారు సామాన్యులుగ నొకవోద్యమ ప్రధతి నవలంబించుట గలదు. హైందవులైతే వరై నను ఈ యాభిప్రాయములకు మేము లయే కనుక మేము లనుండినపుడు, ఈ హైందవుల యభిప్రాయమును ఒక వేదమంత్రముగా తేల్చుకొనుటయు, ఏకే అధికారుల యభిప్రాయములకు ప్రతిహేలుగా నుండినపుడు వానిని నరకు చేయవలయునని, సామాన్యులుగ తలపించుచున్నది. అభయప్రదానబిల్లు (Indemnity Bill) ను శాసనసభయందు తొందరతొందరగా నామోదమునదయ్యజేయుటలో, గంధిగారు అప్పుడు ఈబిల్లున కనుకూలముగా పలికెననియు జేకములో నెల్ల గంధిగారు చాల గొప్పవారనియు రాజప్రతినిధి ప్రకటించినాడు. అయితే మరల ఈ సమయనే ఇదే రాజప్రతినిధి గంధిగారి యుద్ధమము చాల తెలివిమాలినదని నిందించినాడు. నిరంకుశాధికారులు చూపు

యాడు పోయి, అచటి వారిని, బానిసలుగా చేయుకొరకు అచటి పురుషుల కుత్తులను గోనెనో, ఆడేకలనుక దాన్యమునకు పాల్పరించిన వారమున కారము గురియగును. ఒక మానవుని సాత్తుచు పూర్తిగా మారిచి, మరల సం దర్భ భాగము నకని కిచ్చి దాపిన, దారిద్ర్యపీడితౌగ న్నితికి దొరకనముకారి న్నితిని పోల్చుచున్నది. మీకు దైవమునకు మాత్రమే భీతి యును సహాయనిరాకరణ విధాన మవలంబింపుడు. జేకము మహాసభలో నుడివిన మాట నేరుల నివట నుచువునున్నాను ఒక్క సంవత్సరములో న్యురాజ్యము లభింపగలదు.

‘అల్లాహ్ అక్బరు’ అను కరతాళధ్వనులు మిమ్ము ముట్ట మహాత్ములారీగరు విజేకములో కను కార్యక్రమమును గూర్చి సంభీరముగా నుచ్చరించుటకు ముక్తమిందిరి.

మిత్రమండలి జేకములలో, హిందూజేకముకొరకు వాగుగా పాటుపడితిరి. పత్రికలలో బ్రచరించుటకు, కొన్నికాలములలో అరవేలకి 150 పానులుగూడ నివ్వవలసి వచ్చెడిది. సభ లేర్పాటుజేయుటకు 800 మొదలు 400 పానులు ఖర్చు పెట్టవలసి వచ్చుచుండెడిది. కాని 700 లేక 800 మంది చోరగులనుండెడివారు. టైముప్రతిక మౌఖికమున నేయుటకు యందర నొప్పుకొని తుదకు చేసలేదు. టర్కిసంధివరకులలో జేర్పాట్లు చేసినజాగ్రదు జేరభిమానులు వారు. సంధివరకులకు మాత్రము (వెంటివాడు సిద్ధుడెడిది. జూను 17వ తేదీ పత్రికలలో సంధివరకులు బాగుగా నెమ్మరించుటకు ఆలోచించుటలు ప్రకటించబడెను. రాజాగారి సభిసందించు హిందూజేకమునకు వార్త సంపిల్చి కాని, కొంతకాల మయిన రోజువారే ప్రాంత మంత్రి, లాయర్ జ్యూగారిలో సంభాషించి తన అభిప్రాయమును ముప్పకొనెను టర్కి జేకమును అంగ్లేయులు జయింపలేదు. హిందూజేకపు బానిసలే జయించిరి” అని చెప్పిరి.

స్వార్థత్వాగము లేనదే యేవాడికిని స్వేచ్ఛ చేయటకు దుర్లభమని స్వామి శత్యజేతుగారు చెప్పిరి.

న్యూరాజ్యము సంపాదించుగరకు మన మూరకుండగూడదు. సహాయనిరాకరణమే మనమర మని, సహకారీగారు నడిచిరి.

‘మౌలనా అబ్దుల్, బారీగారు మౌదజుపూర్వముగా, సహాయనిరాకరణము నామోదించుచు, ఎరెవలన ఇస్లాము నకు స్వేచ్ఛ చేయరానో అట్టిగంధి మహాత్మునకు కాను సహాయముగా నుండునని చెప్పిరి. రెండువరి శభ ముగిసెను.

హైందవాభిప్రాయములకు ఎట్టి విమర్శలూ భారతీయులు చక్కగ కనుగొనగలిగినారు.

సహాయనిరాకరణద్యమము రాజభక్తి ప్రతిహేలు మని గూడ విల్లింగుడను ప్రభువు చెప్పినాడు. ఇందు ఒకటి గమనార్హము. నిరంకుశాధికారుల న్యురాజ్యమునకు ప్రతిహేలును (మొట్టమొదట రాజభక్తియని వీరియభిప్రాయము. ఈ మరత్తున తేలుద్యమ మున్నుంచినవో, ఆయుద్ధమమునందెల్ల రాజభక్తి మున్నుచని ఏక తలంతును. ఈ యుద్ధమము శక్రముగాను, సకాశ్రియముగాను ఒకజేరే నుండినను, వీరి కవిరము లేదు: ఈమూత్రము నాచరించుకొనరా (సహాయ నిరాకరణము) పూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లేకున్నను కొంతకాలమునకు ఈజిప్తీ జేకము పొందగలిగెను! వీరికొసంగబడిన స్వాతంత్ర్యము మన కొసగబడిన దిక్కుమాలిన సంస్కరణముల కంటే శృష్టికరముగా నున్నది. ఈజిప్తీలో ఆరాజకపు శక్తులు అవలంబించినప్పటికిని, ఆ జేకమున కేసంస్కరణము లొగగబడినవని చెప్పుదగునా?

వంజాబు విషయములను గూర్చి ప్రసంగించుచు, విల్లింగుడను ప్రభువు “వంజాబు అల్లకుల సంబంధమగు దురంతముల విషయమై భారతీయుల భావములు వెల్లడియైన వని నాకు పూర్తిగా తెలియును. మా జేకములనుగూడ నీ విషయమై చాల అంతరించిన ప్రతి భారతీయుడును గతుంచవలెనని నేను కోరుచున్నాను.” ఓహో! నైతిక శాసన కాలములో నొకప్పుడెడల భూరకృష్ణులకంటే పంజాబులో జరిగిన కొలదిపాటి శఫలే పీరికి వివరితములగు కంటికి పొడగట్టుచుండును నాబోయో! అయిదుగురు యూరోపియనులు వధింపబడిరి. అయితే ఎందరు భారతీయులు అత్రమున వధింపబడిరి? ఎందరు వందలకొలదిచెలసాలలకు కొనిపోయిరి? ఎందరు ద్వీపాంతరవాసశిక్షల పొందిరి? ఈ అయిదువధింప ప్రతివారముగ విల్లింగుడను ప్రభువుగారి జేకములే “ప్రాకులము ఈ త్రువు” తెలుదలగు ఆయామములగు శిక్షలనువిధించి తమ కని ఇచ్చుచు వచ్చినటు తీసికొనలేదా? ఇంత యమానముగా వారు కని దిక్కుకొనిన, తన జేకములైదుగురు వధింపబడిరను విషయము గవర్నరుగారికి ముఱపునకు రాలేదుగా! ఇంతకంటే వివరితము మరెవ్వరికి యుండగలదా?

గవర్నరు ఇంకను చెప్పెనుగదా “న్యాసము కలుగవలసిన లోపము లున్నయెడల, అది కాశ్రయింపుకొనుట శభ్యములలో నవలంబించును, నవలంబించుటలేదు అని, నవలంబించవలసిన లోపములకనుక గలవామని అతనికి సంజేహము బాధించుచున్నట్లున్నది. ఎంత కటముగాను, మోసము గ నున్నది, అధికారవర్తముచే కుదుర్చబడిన మాటకు సంఘముగూడ అక్కడక్కడ లోపములను తీవ్రముగ విమర్శించినది. అట్లున్నను “లోపము”లను గూర్చి సంజేహమడువాడు ఒక వోద్యమ మనుష్యుడుగ నుండవలెను.

ఈలోపములు కాశ్రియముగ నవలంబించుట మన మదరాసు గవర్నరు చెప్పినాడే, ఆ శభ్యులు లేవో మాట గ్రామ్య మగుటలేదు. ఈ విషయమై కడవటి చర్యలకుగూడ నెడములేదని నిరారణమై యున్నది గదా! కాశ్రియగారి తీర్మానమును నిరాకరించి రాజప్రతినిధి వారి విషయమైన చర్యలకు నుగింపు చెప్పెనుగదా! ఈ విషయమును మరల శ్రవ్యులకు ప్రభుత్వ మిక నెడమాయదని పూర్తిగా న్యస్తమడియే యున్నదిగదా! అట్లుండ, నింకను నేమో ఆ కేలదని విల్లింగుడను ప్రభువుగా రెల్లు ముగగలిగి రో? కల్పాంతముకంటె విశిష్టకొలత ప్రజలు చేతి నుండవలెనని గవర్నరుగారి యభిప్రాయము నాబోయో!!! (అమృత బజారు ప్రతిక.)

నోటీసు

ఇందువల్ల తెలియచేయడ మే మనగా:-
గుంటూరులోని గుంటూరు కాటక్ జూటు అందు పేపరు మిల్లులో గోతాలు చేసే పని, 1921-వ సంవత్సరమునకు (అనగా 1920-వ సం॥ డిసెంబరు 5-వ తేదీ మొదలు 1921-వ సంవత్సరం నవంబరు ఆఖరువరకు) 1920-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 29, 30 తే 31 తేదీలలో గుంటూరులో కంపెనియొక్క రిజిస్టర్లు ఆఫీలో యేలం పేయబడును. రూ 500 లు ఆక్షక్ కాలముందు డిపాజిట్టు నుంచవలసినది.
ఇతర సంగతులు తెలుసుకొనుటకు క్రింద చేవ్రాలు చేసిన వారికి వ్రాసుకొనవచ్చును.
గుంటూరు } బి. మహమ్మద్ రజా,
14-10-20 } ఏజంటు టు ది బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు.

అండ్‌ను, అక్టోబరు 15:- ఇండియా చీఫ్ ఆఫీసర్
దేశములందు కుడిచేయికి 1000 మంది మినహరిత శంఖా
ధారితులు పరమ బూతుగాక అక్టోబరు 16 న చేసిని స్వా
య్యార్డుకు వచ్చెదరు.

వాటాలను మార్చుట.

అందఱు, అక్టోబరు 15:— (తెలుగుభాషా) అనునది లేకుండ పక్షియులకు కాటాలను విక్రయించునట్లు దనుచున్న రద్దును జరుగెనని ప్రకటించెను.

కలకత్తా పీఠం శత్రుత్వం వేయవారి నమ్మి:—పీఠం నుండి సరకుల నింపువారియొక్కయు: శత్రువంతులకు ఉత్తర భాగమున పక్షియులవారియొక్కయు: నమ్మి యింకను అట్లునే యున్నది. పక్షియుల చేయుటకు నిర్ణయం సరకులను తెచ్చిరి. శత్రుత్వం వేయ వేయ పక్షియులను పనివారు లేకపోవుటకు అట్లునే నిశ్చయించెను. రైల్వే వనివాండలో వదిలించి ఇంజన్ (డ్రైవర్లు) తప్ప మిగిలినవారు నమ్మకట్టిరి. కూలి వారి (మార్కెట్) యింకను అధికారులకు లోబడి వనిచేయుచుండెను; 18 వ తేదీన బట్టి వంతులకు కూలివాండు రైల్వే పని ను అంతం చేసి కొన్ని రోడ్ల బండ్లలో మాత్రమే పనిచేయు యెక్కించు కలిగి. బట్టి వంతులకు యేడు స్త్రీలును కృతగా నిలవ ఉండెను. సరకులను నింపు వారు లేకపోవుటకు స్త్రీయుల యజమానులకు చాల వస్తువు వచ్చుచుండెను. దాకంతులకు ఉత్తరభాగమున పనిచేయుచున్న రైల్వే వనివాండలో కూలిలలోను ఇంజన్ (డ్రైవర్లు) తప్ప మిగిలినవారు వందరు నమ్మకట్టిరి. కిరీటూర్ దాక్సు వద్ద రైల్వేవనివాండు (డింకు) నమ్మకట్టించెను. వారు నూటికి 50 రూపాయల వాళ్ళను మొత్తముగా మార్చుచున్నవని ప్రకటించెను. ఇంక నెక్కించు మార్పులు యింకను జరుగలేదు.

కలకత్తా శాస్త్రవేత్తల వారికి యాగ్రిండి కలిగి నను గానింది. శివ మేకగానకు శాస్త్రవేత్త గాగ్రిన్ స్పెషల్ కమిటీవారును పీఠంనుండి గాగ్రిన్ కమిటీవారును సంతకించుచుండిరి. కమిటీ వనివాండ నమ్మి ప్రారంభమైనప్పటినుండి కమిటీవారు మూడునెలలను గానింది నమ్మి వారినివారు నివారింది. గత శనివారపు కలిగి కపు సభయందు కమిటీవారు ప్రస్తుతపు స్థితినిగురించి పీఠంనుండి గాగ్రిన్ కమిటీ వనివాండ వైస వైస. ఎ. ర్. స్పెల్ గ్రోపు గాని తో వచ్చింది. సమ్మెకట్టిన వారిలో 100 మందికిగిరి కమిటీవారు తెలుపుచు రావోపు బుధవారము నుండియు చీకటిగా నున్న పిఠులలో నగలు పీఠులకు పీఠులకు గాగ్రిన్ వస్తువు చేయజేయునని ఆయన కమిటీవానికి దృఢముగా చెప్పెను. ఈలోపు గాగ్రిన్ వైసవాదములందు సాగ్రిన్ సంతకరకు పెద్దపెద్ద రోడ్ల వద్దనున్న గ్రోపు దీపములను ఎక్కువ చేయుదని శాస్త్రవేత్త వైటింగ్ నూకలెంటుగానికి తెలిసిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములలోని పోలీసు దౌర్జన్యముల చీక యు. సంయుక్త రాష్ట్రముల పోలీసు దీక్షాప్రమేలులను రక్షించుటకు ఉద్యోగుల చీకయలను మార్చుచున్న ప్రయత్నం. సార్వభౌమ 125 రూ. మొదలుకొని 150 రూపాయలవరకు నడి ఇంజన్లకు 70 మొదలుకొని 125 రూపాయల వరకును, పాదోకన్లకు 25 మొదలుకొని 85 రూపాయలవరకు, వచ్చు స్పెషల్ ఇంజన్లకు 16 మొదలుకొని 19 రూపాయలవరకును, మిగిలినవారికి 18 మొదలుకొని 16 రూపాయలవరకు చీకయల గ్రేడు యేడు చేయజేసెను. సంయుక్త రాష్ట్రముల పోలీసుదళము 1919 లో భువనగిరి సేవకు నడి తెచ్చివేలు 10 మార్కెట్ బల్లర్ గాను చాల క్లాసిఫికేషన్. ప్రపంచవందలకు నా. వోలెను కలిగి యుండెను. రాష్ట్రములందు అధికారియులను విడిచివేయవలెను. పోలీసు యద్యోగుల ఆధికార మొదలయ్యెను. అందులకు రాష్ట్రములందు వారి సంఖ్యగలవని వచ్చెను. ఇట్లుయ్యెను పోలీసువారు శ్రమను సడలుచుండుచు చాల ప్రశంసలకు వని చేసిరి. పోలీసువారు వని తెచ్చులను బట్టి నిర్ణయించుట ను గాదు. ఆ తెచ్చులకు అధికారులు వివాదము నుండెను. రాష్ట్రములందు నాలుగువందల తెచ్చులను ఉత్తరమున (ప్రపంచం) పోలీసు యద్యోగులను భువనగిరి యాగ్రిన్ యు మార్చుచు యాదలేల ఆరువందల తెచ్చులను మార్చుచున్నది. పీఠం బట్టిమార్చిన వారిను తెచ్చులకుగలదు. గత మార్చుకర్తయు అలా పోలీసువానిలో మంచి అనుభూతును మార్చు స్పెషల్ గాగ్రిన్ కలిగినది. వేరేల రాష్ట్రములందు శాంతిస్థితి నెలకొనుటకు పోలీసువారు ప్రధానంగాను. దొంగలముఠా పోలీసు వారిని తప్పక సమర్థించవలసి యున్నది. న్యాయమును భర్త నును ప్రశంసించుచు ఉద్యోగులను శాంతి బల్లర్ గాను నడిచిరి.

రంగూను, అక్టోబరు 16:— రంగూనులో, గత మార్చు 15, 16 వ తేదీలలో, నిశ్చయించుకొన్న సావరన్ రు 6-15-0 ల వాళ్ళను బట్టి వారు చేయుటనున్న బర్మార్లకు సంఘమువారికిని, పోలీసులకు తెలిగముల దైర్ఘ్యం వనర్ గానికిని జరిగిన యేలరక్తయ్యెరములను, "రంగూను టైమ్స్" అను పత్రిక ప్రచురించెను. 17 వ తేదీన, రేటు రు 7-8-0 ల కు మార్చెను. ఈ రోజు లో, ద బ్ల్యు కంపెనీ వారికి, 40 పా ను ల కు అయి రు 87 పానలే చెల్లించబడెనని తెలుపుబడెను. పీఠం ప్రతిభుజించుచు, దైర్ఘ్యం వనర్ గాను నిర్ణయమును యెచ్చుటకు (విజిటు) పోస్టు అఫీసు నుండుగా వెలువలసి యుండు నని తెలిసిరి. 121 రూలు (8) ను బట్టి తప్పకవలసి బహిరంగములకు ఇంజియా (కభుత్వము) వాళ్ళులేదని, ఒకటయి వెలువలసి. ఈ తప్ప (తక్కువ) మూలమున రంగూను అఫీసులకు రేటుయొక్క మార్పును తెలుపుటకు పీఠంలేదని నాలుగు తెలుపుచున్నది. ద బ్ల్యు కంపెనీవారు చాలామంది యుండుటచే యెచ్చు రోజును నడుకారమునెదె.

ఇదిగత కెనుమతి యగుచున్న 19,50,000 ల టన్నుల వియ్యముగాక మరి 25 నెలటన్నుల వియ్యము కెనుమతి చేయుటకు, పానికభుత్వమునా వోళ్ళుకొనిరి.

తాతా కంపెనీవారి కంట్రాక్టు:— "పాంబాయి (కాని కల్)" పత్రిక యెచ్చు ప్రకటించుచున్నది. తాతా వర్క్స్ లీడ్ కంపెనీవారు న్యాయాధ్యక్షులని అమెరికా జర్నల్ ఫర్మతో ఒక కంట్రాక్టు చేయబోవుచున్నట్లు చాల నమ్మక మైనవారి కల్లు తెలియుచున్నది. వారిచేయ యెచ్చును తెల్లడిచేయుటకు పీఠంలేదు. ఆ కంట్రాక్టు ప్రకారము జమ్మెడేల్ ఫూర్ కర్నూసువకు కంపెనీవారికు మార్త ముండుకొని మిగతావరకు సంకయు 25 సంవత్సరములవరకు న్యాయాధ్యక్షంపెనీ వారికి వస్తువు చేయవలెను. అట్లు ఇతరకంపెనీవారికి సంకయు నకు నష్టయి చేయు సరకు ఒక లోటి న్నర యా పాయలు భరించును. ఆ కంట్రాక్టును స్థిరపరచుకొనినయెడల ఇండియా జేకమునందలి అధికారులకు గొప్పవస్తువు చే కూడను. ఆకంట్రాక్టు వాటియతాదర్శమునకు నిర్ణయము పీఠం కంపెనీ (కభుత్వము) తాతా వర్క్స్ కంపెనీలో ఉద్యోగిగా నున్న పీఠంనకు గారే కారకుడు. ఈకంట్రాక్టు నిర్ణయమునకు సంబంధించిన వస్తువుల కని తెలియుచున్నది. పీఠం మాజేకములందు యెచ్చి కంట్రాక్టు చేయకగిన సామర్థ్యమును అంగీకారమున గల జేకమున రక్షణముల చేయుట కలవు. వారి తో నేల యా లో ఇంచు లేదు. వారి కేల వ్యాపార లేదు? ఈ తాతా వర్క్స్ సంఘము వాటిను ప్రతిష్ఠాపరచుకొనినది. ఈ సంఘాధిపతికి జేకయలే పాతుభూతులు కాన యీ సంఘమువారి యెచ్చులను జేకపాతార్థము క్రేడతో పరిషీంకలవనియున్నది గాన నీకంట్రాక్టు స్థిరపరచు చుంజే నాలుకాదలు క్రేడవహించవలెను అని కాగ్రిన్ కల్ల వ్యాపిని. పీఠం గూర్చి కంపెనీవారు భందనకు ప్రకటించెదరామని ఒకనిలేభుకు దడుగగా, పూనా నుండి ఆర్. టి. తాతాగారు వచ్చువరకు ఏమి చెప్పినట్లు లేదని కంపెనీ ఉద్యోగులు తెలిసిరి.

సినుఫీనరు న్యాయాధిపతులను వట్టుకొనుట.

అందఱు, అక్టోబరు 15:— 14-వ తేదీన యెల్లింగరు వెల్లుమారులనుండి కానిస్టేబులను వెచ్చుకొన్నట్లు మూటా రుబండిమీద వెళ్లుచుండ వారిలో కొందరు ముఖ్యులను ఆయుధములను ధరించి వారి వద్దగిరి వారికంద్లకు గంతలను నాస్తపాదములకు కృంభులములను తగిలించుచుండెడి కొన్ని యెరి. వారివారు యింకవరకు తెలియలేదని దల్లెలుకొనిన యద్యోగులు ప్రకటించెను.

కార్మికుల మొదల సంక్షేమము
ఈనెల 15-వ తేదీ నాటికి 64 దినములు మొదలుగా రు నిరాహారదీక్షను గడచిరి. 616 దినము వాడు తన మిత్రులకు అంత్యసంక్షేమమును పంపిరి.

దల్లినులో అల్లరులు
వైసలను పోలీసువారును కుపాతులను కాల్పుచున్న ఘటనలకు ప్రజలు పోనూడెను. ఈనెల 14-వ తేదీన చంప బడిన పాతుల లో నొకడు పార్ల మెంటు సభ్యుడని వందలిగా నున్నది. దల్లిను కొండలలో గండిను చేయుచుండగా వట్టుకొనబడిన 48 స్త్రీలని వివారించెను. వారిలో నొకనిని దూరము నడిచి. తక్కినవారికి 9 నెలలు విడిచెను. మొదల 18 నెలల కడనకల్లవరకు విడిచెను.

ఆరేంజింగులో పోల్సివిక్కుల దారుగములు
ప్రభువాను, అక్టోబరు 15:— ఇవకు పోల్సివిక్కుల మహావారు కృత్యములను సేసిండు చూస్తారు. విద్యాధికులను 1200 మందిని వరసరంగులలో కాల్చి చంపిరి. చాల మంది పురుషులను స్త్రీలనునూడ చరసాలలో నుంచి రని మార్చింకు ఫర్మనుండి వార్తకల్పించెను.

Latest Telegrams.

Reuter's Agency.

LONDON, October 16. The Executive of the National Union of railwaymen met this morning and subsequently issued a statement announcing that the Special Conference of railway delegates would be held on October 20th, to consider the coal crisis. The Executive has issued instructions to branches, pointing out, what a serious position would occur, if the miners were to be defeated and requesting them to bear this in mind in coming to a decision and to be prepared to act at once under instructions, they might receive as a result of the delegate meeting.

LONDON, October 16.—12/20 p.m. Mr. Lloyd George has addressed a message to the Nation setting forth the Government's position regarding the strike. The message reads:—The Nation is confronted with a coal strike. The Government have made every effort consistent with their duty as trustees for the people to avert the calamity. The proposals of the Government have been supported by many responsible leaders of the miners federation and are regarded by all sections of people as fair and reasonable. The Government have offered to submit the miners claims for increase of wages to an impartial tribunal and to abide by the result. This offer, the miners have refused. The Government have offered to give the increase asked for, if the miners would restore the present low production of coal to figures of the early part of the present year. This too, the miners have refused against the advice of some of their most experienced leaders. They are attempting now to gain their ends by force. The Nation must and will resist such an attack with all its strength and there can be no doubt as to the issue.

BAGDAD, October 17. Kufa was relieved this morning at 9-30. The Garrison is well.

MOHARRAM DISTURBANCE IN AGRA. Official Account.

ALLAHABAD, October 17. The Official account of the recent Moharram disturbance in Agra received from the Commissioner of the Division is published in accordance with the promise given by the Government at the Council meeting of 8th instant. The report says that disturbances were due to the clashing of the first few days of Muharram with the normal dates of the local festival called Taorakhi Swimming fair. The terms of compromise as to the conduct of processions arrived at under the auspices of the Conciliation Board on which two of the most prominent members of the Municipal Board were at once accepted by the District Magistrate and proclaimed without further delay. The settlement had been arrived at the last moment and there was little time then to verify how far it was generally acceptable. Unfortunately, as subsequent events proved considerable sections of both communities felt themselves unrepresented on the board and there is little doubt that its dictation was resented by them. In the evening of 14th September bands of Mussalmans were collected near the Mosque prepared to obstruct the return procession playing music past it. Babu Prag Narain was present and endeavoured to persuade the crowd to abide by the terms of compromise. Their attitude was however hostile. Sayed Yakub Ali Khan and Muhammad Shah Khan endeavoured to persuade their coreligionists to permit the procession to pass through but the Mussalman crowd was determined to obstruct. Further appeals were made by those responsible for the compromise but without effect and a fracas took place stones and bricks were thrown and some Hindu members of the procession were beaten. To prevent the risk of further trouble on 16th The Magistrate called a meeting which was largely attended. The Conciliation Board had met earlier in the day but failed to arrive at any settlement. At the meeting at Kotwali the Mussalman present proved in no mood to come to terms. The members of the Conciliation Board were unfavourably received and it was decided to leave matters in the hands of the Magistrate. In the evening, however a second disturbance took place. Bricks were thrown at the Muslim procession. The Mussalmans retaliated at once by assaulting the residents and looting shops. On the 16th Smiths decision as to Tairakhi procession appears to have been accepted by all but passions had been aroused by attack and counter-attacks of two previous days and further disturbances of a desultory character took place in the afternoon. Next day there were also disturbance. By morning of the 19th normal conditions were restored. Total number of persons seriously injured is estimated at 25. Of these one died. Rioting was confined to a small area in the city and though there was considerable feeling of insecurity for two or three days, with one exception none of Muharram processions were interfered with in any way. Muharram passed off quietly in rest of district except at Fatehpur Sikri where disturbance of somewhat serious nature occurred on Karbela. Impression got abroad among the Mussalmans that Hindu religious processions was to be allowed at the time Tazias were being taken to Karbela. Mussalman crowd suddenly abandoned their Tazia and proceeded to assault the Hindus and damaged property, including Hindu temples. Affair is still under enquiry.

వ్యాపారము, ధరలు.

చెన్నపురి: శనివారము

వాటాలబజారు

బజారు మందముగనున్నది. గోరూ వాటాలధర ప్రారంభములో రు 158 నిజరకు రు 155 అందెను.

గోరూ బేరములుగూడ బంగారు.

మంపిలవరీపురంగారు గనుల కంపెనీ (పి 26 పె)

2 పి 9 పె.

బుండిబోర్డులాండు కంపెనీ రు 40 కమంబరు వాయిదా. సామాను మిల్లు (7½ చెల్లింపిన వాటా) ఒక రూపాయ కట్టెను.

నగదు బజారు

మూలకము.

బ్యాంకుల టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్స్మిషన్లు చెన్న 18-1-2

బ్యాంకు ద్రవ్యముచే చెన్న 18-9-16

బ్యాంకుల టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్స్మిషన్లు సీమన్ చెన్న 19-17-82

8 నెలల వాయిదా 20-0-0

6 నెలల వాయిదా చెన్న 20-9-16

బజారు ధరలకి నిజరకు లేదు.

అమెరికా డాలరుల ద్రవ్యముచే అమృతపుర నూటికి రు 875 అ., కొనుగోలు 100 కి రు 840 అ.

జావా బ్యాంకు అమృతపుర ద్రవ్యముచే లేదా టెలిగ్రాము రు 87 అ.

హంకాంగు బ్యాంకు అమృతపుర ద్రవ్యముచే లేదా టెలిగ్రాము 100 డాలరులకు రు 280 అ.

మంగుపా అమృతపుర ద్రవ్యముచే లేదా టెలిగ్రాము 160 టియలకు రు 400 అ.

జపాన బ్యాంకు అమృతపుర ద్రవ్యముచే లేదా టెలిగ్రాము 100 టెయలకు రు 192 అ.

జపాన బ్యాంకు కొనుగోలు 60 రోజుల వాయిదా 100 ఎస్టెయిల్ రు 170 అ.

ప్రెయిల్యులలోని డాలరు బ్యాంకుల అమృతపుర ద్రవ్యముచే ధర 100 డాలరులకు రు 150 అ.

అమృతపుర ద్రవ్యముచే ధర 100 డాలరులకు రు 125 అ.

చెన్నపురి బ్యాంకు వాటా రు 1700 అ. అమృతము.

చెన్నపురి బ్యాంకు నూటికి కడ్డీ రు 8 అ.

బొంబాయి " " 5

బెంగాలు " " 5

ఇంగ్లాండు " " సా 7 అ.

కర్రములు, వాటాలు

8½ కడ్డీ రూపాయ కర్రములు రు 55 మొదలు 58½

5½ " యుద్ధకర్రములు 1921 రు 98 " 98

5½ " 1922, 1923 రు 98 " 98

5½ " 1925 రు 98 " 98

5½ " 1928 రు 98 " 98

6 " 1920, 1930 రు 98 మొదలు 98

జరిగిన వ్యాపారము

మంపిలవరీ రీపు బంగారుగనుల వాటాపి 29 పె

మెరియా రు 9½

బుండి బోర్డులాండు సిమెంటు కంపెనీ 40 కమంబరు వాయిదా.

సెనూను మిల్లు రూపాయకట్టెను.

మూసను టాడు లండు కో,

దకాలీలు, చెన్నపురి.

మెండి బంగారుగనులు

బొంబాయి 13 జులై 1920-వ వారము హాజరు రు 27/12

కార్తికమాసపు వాయిదా 28/5 కానులు 17/8 మెండిహాజరు

రు 114/-

చెన్నపురి సోనివారము:—బంగారు హాజరు 27/ మె

రిమి 26/8. కానులు రు 17-1-8 కార్తిక సార్వమి వాయిదా

17/2. డాలరు హాజరు 70/11 వాయిదా 70/51. మెండిహాజరు

109/6. కడ్డీలు 111/

బంగారుపు అమృతము:— గవర్న మెంటు వారు య

క్యూటోలీ బేరపు క్యాంపుల అమృతము గాని బంగారు అమృ

తముగాని తిరిగి అమ్మించుటకు అనుమతి లేదు. ఇండియా

గవర్న మెంటు అధిక సంఘము కేంద్రీకరితాడు బెంగాలు కర్రక

సంఘము వారికి తెలిసిరి. కరెన్సీ సంఘమువారి నూచలకు దొ

రకము వారు మూలద్రవ్యములకు అని చెప్పబడవారని.

ఇండియా హాజరుల చట్టమును సమంతుత్తును సవరణ నెల

న 15 రూపాయలకుండి 10 రూపాయలకు తగ్గించుటకు

చట్టమును సవరణించుటకు ప్రణాళిని అధిక సంఘము వారి

కిన వాక్యములను చెప్పబడవారు మరల వాక్యములను చూడవలె

నని కార్యదర్శిగారు ప్రాసించిరి.

స్థానిక వార్తలు

ఒక గోవునధి:— శేపు సాయంకాలము, మద

రాను పురమున బహుశధ గోకర్ భవమున 'కానకధర' యొక్క భ్రమ' అను విషయమును గూర్చి యాకూబు హుస్సేను గారి అధ్యక్షత్వమున జరుగున. తద్విషయమును గూర్చి రాజగోపాలాచారిగారు గూడ మాట్లాడుదురని కిలాఫత్ కార్యదర్శులు చెప్పుచున్నారు.

ప్రవిడ వైద్యముండలి మదరాసు:— ఈ మండలి తరపున తిరువల్వేలి వాస్తవ్యులు శ్రీహన్ ఆయుర్వేద భాస్కర స్వామి విరచించిన శివభాసయోగిగాడు, మైలాపురము కపాలేశ్వరస్వామి నన్నిధి మంటపమున, ఆయుర్వేదమును గూర్చి యీ నెల 19 వ తేదీ మంగళవారమునకు సాయంకాలము 5-15 గంటలవరకును. తత్సమయమున గౌ. డి. ఆర్. రామచంద్రఅయ్యర్ అతరఫున డి. పి. డి. ఎల్. అధ్యక్షత వహించును.

మదరాస్ రాజధాని ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘము:— వారు విద్యార్థుల సౌకర్యార్థము విద్యార్థుల నవాకారపరచి సంఘము సొక దానిని నెలకొల్పటం లాభకరము గాదామని విద్యార్థిభాధికారి యొక్క సలహాను కలుపి భయముగ ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. కొందరు మానుసరియు, కొందరు నలదరియు తెలియజేసిరి. ఈ ప్రత్యుత్తరములన్నియు విద్యార్థిభాధికారి కంతుబడినవి.

మదరాస్ కరమన మధ్యమిక సాతకాల విద్యార్థులకు విద్యాసంకరమున ఉద్యోగముల నిష్పించుటకై ఒక కార్యాలయమును స్థాపించిన ప్రయోజనకరముగనుండదామని విద్యార్థిభాధికారి యొక్క ప్రధానోపాధ్యాయ సంఘమువారు సగరమందున్న గొప్ప కర్రక సంఘమువారిలో యొకింత ఎంతో ఒకరు తప్ప తక్కిన వారందరూ సాజభూతిని బాపి నవాం మొనర్చిన మనిరి. ఇకముందు తీసినినూర్చి చర్యను దీసికొనుట నియమిస్తది.

అంగోరా స్త్రీయకు:— గత గురువారమునాడు ఒడ్డుకట్టి నటురంటి డి. వి. డి. యస్. కంపెనీవారి "అంగోరా" అను స్త్రీయకు తిరిగి వచ్చుట కలగడంచా బెల్ రామ్ ఘాట్ శేపురు శనివారమునాడు జేరెక. స్త్రీయకు విశేష ప్రమాదము కలిగినట్లు కనబడుట లేదు.

మదరాసు అందు సదరక్రమరాటా రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొన్నియు చేయబడినది.)

నోటీసు.

ఈక్రింద తెలుపబడిన లోకల్ వ్యాసంజరుబండ్ల కాలపరిమితి 1920-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 18-వ తేదీనుండి, ఈక్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము మార్పుబడు నని ఇందువలన అందరికి తెలియజేయుచున్నాము.

నెం. సి. 86 రు బండి తిరువల్లూరునుండి ఉదయం 5 గంటల 35 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము 7 గంటల 2 నిమిషములకు చేరును.

నెం. 48 రు బండి ఆవనినుండి సాయంత్రము 6 గంటల 35 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము రాత్రి 7 గంటల 26 నిమిషములకు చేరును.

నెం. సి. 99 రు బండి మద్రాసునుండి సాయంత్రము 4 గంటల 45 నిమిషములకు బయలుదేరి తిరువల్లూరు సాయంత్రము 6 గంటల 15 నిమిషములకు చేరును.

మధ్యస్థేషనులలో కాలపరిమితి ఇందుకు తగినట్లు కొద్దిగా మార్పుచెందును. వివరములను ఆయా స్టేషను మార్పులను అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.

సహాయనిరాకరణము.

హాజరు మాన్యుల్ కేసు.

హాజరు మాన్యుల్ కేసునిరారణ జరుగుచున్నది. ఈ యింటు లాకాలలా, మాన్యుల్ కేసునిరారణ జరుగుచు ఇంటి మించి ఒకేమాదిరి స్టేటుమెంటులను చాటుచేసిరి. తీర్పు కోవాన కేసును కేసును లాకాలలాగాడు చెప్పిరి. మద్రాసు తరపున సాక్షులు మద్రాసులే అక్కరలేదని. ఇద్దికో ప్రాసిక్యూటర్ గారివారు మైనది. తీర్పు తరువాత తెప్పెదగ్.

నర్ శంకర నాయురుగారు

(న్యూఎంవైరుకలిక)

నర్ శంకర నాయురుగారు మద్రాసు నూతన కావన సభ కార్యక్రమ లగుట కంగీరించిరిని తెలియచున్నది.

గోడుమలయెనుమతి

న్యూఎంవైరుకలిక

గోడుమలయెనుమతి జేయటమున వకాంతి కలిగి విద్యా విహీనులగు వారులలో అల్లరులు జరుగును. అపొయి యదయించును.

నీరులోని బొగ్గువనివాండ్ర సమ్మె

న్యూఎంవైరుకలిక

ఎన్నా శ్వేత్రమో జరుగవలసిన సమ్మె సీయలో 15 వ తేదీరాత్రి ప్రారంభమైనది. వార్తల తేజమున తిప్పుడే చేసినది. అదివారము నెలకుటచే తీరములన్నియు శనివారమునాడే పుచ్చుకొరి. 12 గంటలలోగా సమాధానము ఉదయించి సోమవారమునాడే బొగ్గుగనులలో ఉని జరుగనే జరుగదు.

జేతయ మహాజన సభాధ్యక్షులు:— జేతయ మహాజన సభాధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిన సీ. విజయరాజు వారిగాను వాగపురములోని కాలగ్రామ అవ్వనసంఘము వారికి తమ కృతజ్ఞతను చెప్పుచు వారి దయచేతు సహాయము లేనది కాలగ్రామ జయభద్రుగ నెరవేరదనియు తింటిచ్చిరి. సేతు జయకోలాల్, మర్నప్ప గార్లు కర్నూల్ జైల్లోగాని నెడుకొని యాహ్నినియటై కాలగ్రామ ఆహ్వానకంఘము వారితో నిజమింపబడిరి.

లాస్కార్లును వైర్యులును సమ్మె కట్టుటలన విగావతి పోట్టిల్లా కంపెనీ లిమిటెరు వారియొకలలో చాలభాగము శనివారము నడరలేదు. శనివారము 7-80 కు బయలుదేరవలసి "నేను" అను మెముబాస్టీయకు సమకలేదు. జైల్లా స్టేషనులకు మార్పు కొన్నికేట స్త్రీయకులు పోవుచున్నది.

ప్రతాపండ్ జిల్లాలోని కీసరుల కట్టముల గూర్చి శండితచాలక్య, పండితసేనాగార్లు విచారించి ఓమిత్తోనం దుదరియు అన్యాయమునకు బాంబునకునయి, జమిందారుల యొక్కయు తాలూకాదారుల యొక్కయు అధికారములకు లోబడవలదనియు, సెక్రటరీను నిరసనయియు భూస్వాముల కీంకలనము, వారికి వ్యాపకము జరుగుననియు తెలిపి. డిప్యూటీ కమిషనరు మహతాగాడు దయతో వారి కష్టముల విచారించుచున్నారు.

గ్రేడు (బి) బండ్లను యాజిపునకును సమాధానము మదరుచున్నది. జేట్టిట్టిట్ అనెల్లి శివస్థలంబునకు వరల్దల నంగీరించిరి. తరువాత కావనసభ్యులను ప్రమాణపురుషులను కేరోవట్టుగను విమంపించిరి. వాయువాయువిషయమునను, సమాధానముయొక్క మూలముకొరకు నిజమయినదని శంపూ విశ్వాసము ప్రబలుచున్నది.

ఆనందిల్ చాదరీమహమ్మద్ ఇక్బాయిల్ ఖాన్ గారు రాజీనామా నిచ్చుట:— అర్ ఇండియా యూనిటెవర్సిగ్, బెంగాల్ ప్రావిన్సియల్ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు ప్రావిన్సియల్ కాలగ్రామము, బేరగండ్ డిస్ట్రిక్టు ఆసోసియేషను వారల సహాయ నిరాకరణ మకలించిరి. అని జేతయము జేతు కరము వాదని కలంకి అనరదిల్ చాదరీ మహమ్మద్ ఇక్బాయిల్ ఖాన్ గారు తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి.

మారకమును నిరవరము:— బొంబాయి యిళుకర్రకుల సంఘమువారు బెంగాల్ కర్రకసంఘమువారి అభిప్రాయముల నామోసింతు మారకములను నిరవరపు చేసియు అట్లు చేయనియెడల దినుమతి కర్రకులకు చాల నష్టము కలుగుననియు ప్రభుత్వమువారికి తింటిసందిరి.

The Coal Strike.

Government Measures.

Premier's Reply to Conference.

(REUTER'S.)

LONDON, October 14.
In the course of his reply to the Miners' Federation, Mr. Lloyd George expresses the greatest regret at the decision, regarding which it is impossible to conceive any action more likely to cause serious disaster to the country's trade, or more gravely to increase unemployment. He also points out the injurious effects on struggling nations dependent on a supply of British coal. The Premier reviews the recent fruitless proposals, and notes that the whole country must deplore that Mr. Smillie and the other prominent miners' leaders' support of the proposals was not followed. He concludes:—We have explored, and we are still ready to explore every avenue that might lead to a peaceful solution of the difficulty. We can only regret that our extremely reasonable proposals have received a final rejection at the hands of the Conference.

Reasons for Strike Decision.

The decision that the miners' strike notices should expire on October 16th was the outcome of the recommendation of the executive, which the delegates adopted by 154 votes to 27.

Strike Decision a Surprise.

The strike decision of the Executive of the Miners' Federation came as a complete surprise. It was generally expected, notwithstanding the heavy majority against the *datum* line, that the strike notices would be further suspended to enable a resumption of the negotiations with the Government. The peace party, headed by Messrs. Smillie and Thomas Ashton, has apparently not influenced the ballot figures. The opposition to the strike decision was comparatively slender. The peace party sought to save the situation by inducing the Conference to send a deputation to meet the Prime Minister. The Conference, however, clamorously decided not to leave such a loophole for further negotiations, and passed a resolution to notify the Government by letter, apparently expecting that the Government would invite the executive to Whitehall.

The Miner's Ballot.

LONDON, October 13.
It is still not thought that a miners' strike will occur though it is difficult to see how it is avoidable since the reference to arbitration has already been rejected. Powerful influences are working for peace though the miners are getting annoyed at the delay and may come out on Saturday. In many places, if there is a strike it is believed that railwaymen will strike immediately out of solidarity, though not in special sympathy. The transporters in bulk are more doubtful.—*Madras Times*.

Official Measures.

LONDON, October 15.
First official measure in connection with coal war has been taken by the Secretary of mines who has issued declaration that a state of emergency exists from one O'clock on the morning of October 16th. Numerous restrictions on the use of coal have been laid down, including the prohibition of the display of lighting outside the premises and limiting of coal supply to hundred weight per household per week.

DRASTIC DECISION.

LONDON, October 15, 1/20 P.M.
The Miners Conference has decided in view of the unsatisfactory reply of the Government that districts be telegraphically informed that the only course is to cease work on October 16th.

Grave Situation.

The decision of Miners Conference has created a very grave situation although mediation proposals by other trade union leaders who are anxious that there should not be a strike are still regarded as probable. It is already announced that export of Welsh coal is officially prohibited. It is unofficially stated that stocks of coal will suffice for three months but rigid economy will be essential the important question relates to attitude of the railwaymen, it is stated that the possibility of their striking simultaneously with the miners is viewed with grave concern in Government circles. The transport Ministry announces that in the event of the coal strike after the interval of two or three days in order to allow the people absent from home to reach their homes. Passenger services will be reduced 10 to 20 percent. The suburban services, workmen's train and traffic dealing with perishable foodstuffs and petrol will not be interfered with but all other traffic will be automatically reduced as the shortage of coal makes itself felt.

Coal Export Prohibited.

It is officially announced that the export of coal is prohibited.

Royal Visit Postponed.

The visit of the Prince of Wales to the city on October 27th has been postponed owing to the coal strike.

Food Supplies

The Food Ministry states, that if the strike is confined to the miners, the country's food supplies will be fully looked after, but if it extends to other industries, plans which have been drawn up for some time will be put into operation. The road transport cannot, at present, replace the railways but the public may be assured that adequate supplies will be maintained throughout the country. It may be necessary to reintroduce rationing. Any how sugar ration will be halved as soon as the strike begins.

(Associated Press.)

No Work on Monday.

CALCUTTA, October 16.
The New era understands on very good authority that the great coal strike so long threatened in Great Britain commenced from last night. The news has just reached India. According to the custom the men drew their pay yesterday evening and to-day is a non-working day. Unless a later than twelfth hour settlement is reached over the week-end coalfields of Great Britain will not commence work on Monday.

"Breaking the Terror".

Irish Secretary Optimistic.

Sensational Affray in Dublin.

(REUTER'S.)

LONDON, October 10.
In the course of his speech at Belfast, Mr. Hamar Greenwood said that the real bar to peace was the campaign of callous murders and intimidation, but no matter what it might cost in men and money, the Government would treat the criminals as criminals. We are, he said, "breaking the terror. In many countries the boycott of the police has ceased and it will cease all over." Sir H. Greenwood said that the Government was setting up almost immediately a special constabulary force under the Royal Irish Constabulary, composed of selected patriots having the right to protect their own homes. He hoped that the time was not distant when Irishmen would all unite in common loyalty to the same Crown, and be co-partners in that great communion of nations, the British Empire, which was the greatest secular instrument for good the world had ever seen.

Civilians Attack Armoured Car.

LONDON, October 14.
A sensational affray occurred in Dublin this afternoon, when an armoured car was attacked by armed men, who fired through the apertures, wounding one soldier. The troops replied with a machine gun, killing a civilian. Subsequently, while the troops were raiding a shop in Talbot Street, civilians opened fire, killing one officer and wounding two soldiers. The latter returned the fire, killing two civilians and wounding four. Dublin is seething with excitement this evening. The troops are confined to barracks.

Civilians Sentenced.

LONDON, October 15.
It is officially announced that, the recent courtmartial in Dublin of 43 civilians who were arrested while illegally drilling in Dublin Hills, has resulted in one being acquitted and others being sentenced to terms of imprisonment ranging from eighteen months hard labour to nine months imprisonment.

Strange Abduction.

LONDON, October 15.
Dublin Castle announces that Mr. Moore, the Resident Magistrate and Mr. Hyde Justice of Peace who motored from Mullingar West Meath yesterday morning to attend Castle Pollard Petty Sessions, have not been heard of. Search is being made. A latter message says it has now been discovered that Mr. Moore and Mr. Hyde were held up by masked and armed men at revolver point, handcuffed, blindfolded and conducted to unknown destination. A search up to present has been fruitless.

Public Warned.

LONDON, October 15.
It is rumoured in Dublin that one of the civilians killed in Affray on October 14th was Mr. J. Hunter, Sinn Fein member of a Parliament for North East Cork and part proprietor of shop in Talbot street. The Military authorities in Dublin have warned the public to avoid areas where troops and police are operating.

Lord Mayor of Cork. His Farewell Message.

LONDON, October 15.
Lord Mayor of Cork has now fasted for 64 days. It transpires that he sent a farewell message to his fellow-councillors on the 61st day.

Aerial Leviathans. London to India in Five Days.

LONDON, October 14.
A fascinating picture of the commercial airship of the future was drawn at the Air Conference this afternoon by Commander Sir Trevor Dawson, who foreshadowed a weekly or by a bi-weekly passenger service from Europe to South Africa, India and Australia by airships flying at sixty miles an hour, reducing the time of the journey from London to Cape Town or India to five days. The airships would be rigid. They would be eight hundred feet long, and their gas capacity would be at least 4,000,000 cubic feet. They would carry a hundred passengers.

The Occupation of Vilna. Warning to Poland.

LONDON, October 15.
PARIS.—M. Leon Bourgeois, President of the Council of the League of Nations has informed M. Paderewski that the occupation of Vilna has violated Poland's undertakings towards the League of Nations, and that if Vilna is not evacuated shortly, the Council of the League will be obliged to meet and urgently examine the situation, which is regarded as most serious.

British Prisoners in Russia. The Soviet's Proposals.

LONDON, October 14.
The Soviet Government has intimated its resolve to start an exchange of prisoners in Russia and Baku immediately, via, Finland. The evacuation of British subjects from Russia will be carried out without delay. The Soviet requests Britain in return to release all Russians, including those in Egypt.

An Imperial Parliament. Canadian Statesman's Proposal.

LONDON, October 10.
The *Times* learns from Toronto that Sir Sam Hughes is introducing a motion in the Dominion Parliament, advocating an Imperial Parliament, in which the whole Empire might be represented to deal only with Imperial and International questions, over which it might exercise authority without infringing the material privileges at present enjoyed by the various parts of the Empire.

Lord Curzon's Speech.

The "Times" Comment.

No Further Expansion of Empire.

(REUTER'S.)

LONDON, October 10.
The *Times* in the course of a leading article on Lord Curzon's speech at the Central Asian Society says that the theory that Britain, while claiming no preferential rights, is to police half a dozen Asiatic countries, is not only new but too impracticable. So long as the British flag is flying at many points where it has no business to be, the alarming policy advocated by the Foreign Secretary will bring not peace, but the sword. We are imperilling the stability of British rule in India by the superfluous responsibilities we are assuming elsewhere in Asia, and it is time to put into practice Lord Curzon's *dictum* in which we entirely concur, that the British Empire cannot be further expanded.

Cotton Trade.

Short Time Adopted.

LONDON, October 14.
The ballot of the Master Cotton Spinners' Federation, it is understood, has resulted in favour of short time for a month.

LONDON, October 15.
The Federation of Master Cotton Spinners announces, that over the necessary eighty per cent of firms spinning Egyptian cotton, has voted in favour of Saturday and Monday stoppages for month, but eighty per cent majority of spinners of American cotton has not been secured.

The Carinthian Plebiscite. Union with Austria Favoured.

LONDON, October 15.
PARIS.—A message from Klagenfurt states that the results of the voting in the plebiscite area in Carinthia give 21,852 votes in favour of union with Austria and 15,096 for Jugoslavia. A Vienna message officially reports that two Jugoslav battalions have entered the plebiscite area. Austria has protested to the Ambassadors' Conference in Paris. A Plebiscite Commission is assuming administration of the territory until it is handed over to Austria.

Bolshevists in Archangel. Reign of Terror Established.

LONDON, October 15.
STOCKHOLM.—A message from Helsingfors states that the Bolshevists are establishing a reign of terror in Archangel. Twelve hundred intelligentsia have been machine gunned. Wholesale imprisonments are taking place, including many women.

Esher Report.

Mr. Montagu's Important Statement.

LONDON, October 13.
Replying as to the procedure on the Esher Report, Mr. Montagu tells me that this is still under consideration on its merits, apart from the question whether any of its recommendations, if accepted, will require Parliamentary sanction or legislation. Hence he is unable yet to say what, in the latter respect, will be done.

The *Times* to-day published a rather savage article entitled "Military Autocracy in India," demanding who suggested to the Esher Committee the creation of a staff outside the control of Parliament. It also complains that there is no definite suggestion as to the future strength of the armies which India is bound to maintain in peace time. It also attacks the Committee's belief in the infallibility and omniscience of the Commander-in-Chief and declares the principle of prohibition of access to the Viceroy of all save him to be ridiculous and obsolete. Finally, it approves the majority recommendation on production and provision.—*Madras Times*.

Wexford Bomb Factory. A Disastrous Explosion.

LONDON, October 14.
A violent explosion occurred at a house at Tintern, County Wexford. Seven bodies have been recovered from the ruins. Five wounded men have been placed under arrest. Two men are missing. It is believed that the party was engaged in experimenting with bombs.

SILVER REPORT.

LONDON, October 16.
Messrs Montagu's silver report says, low sterling value of the rupee early in week provoked bear sales of silver from the Indian bazaars and intensified the weakness of China exchange. Faced with a twelve anna monsoon, India's relation to rise or fall in price of silver is rather the peculiar, the rise would probably have positive effect namely the external value of silver, rupee might exceed the internal value and if so silver would be exported.

TURKISH GOVERNMENT LOYAL. Important Changes Foreshadowed.

LONDON, October 15.
PARIS.—The *Petit Parisien* foreshadows important changes in Constantinople. The paper says, the British Government realises that the Turkish Government while quite loyal, lacks sufficient authority to execute the treaty of Sevres.

TUARY RE-OCCUPIED.

LONDON, October 15.
BAGDAD.—Our troops have reoccupied Tuary and there are no insurgent forces between us and Kerbala. Hamid Khan formerly the Personal Assistant to the Political Officer at Shamiyah who was a prisoner in the hands of the insurgents has been released and is now with our column.

Central Lithuania.**Republic Proclaimed.****National Government Constituted.**

(REUTER'S.)

LONDON, October 15.

A message from Groono, states that General Zeligowsky has proclaimed an independent republic in Central Lithuania and has announced that the diet will be convoked in Vilna at an earliest possible moment. A National Government has been constituted and is composed of two Poles, two white Ruthenians and two Lithuanians, headed by Asramowicz the editor of a local paper. General Zeligowsky has sent Poland a note demanding that the river Niemen be the frontier of Poland and Central Lithuania leaving Groono in Central Lithuania. He has also sent Lithuania a note saying that he does not desire hostilities and that the question shall be settled by a plebiscite.

GREEK KING.**A Grave Case.**

LONDON, October 15.

ATHENS.—The Paris specialist, M. Vidal is of opinion that persistence of jaundice and fever renders the King's case very grave.

Independent Socialist Congress.**Uproarious Scenes.**

LONDON, October 15.

BERLIN—Uproarious scenes occurred at the Independent Socialist Congress at Halle, during the address by M. Zinoveff, the Soviet Government Emissary to the congress who announced that the Soviet were prepared to negotiate with German comrades and that they were able and willing financially to support the German proletariat. (wild cheers from communists) M. Zinoveff predicted that it would require a generation to accomplish universal communism which would entail mobilisation of Asiatic nations who must be freed from religious traditions after which a Holy War would be waged on capitalism.

Transfer of Stocks.**War Regulation Revoked.**

LONDON, October 15.

A Gazette order revokes the war regulation, prohibiting the transfer of stocks and shares to aliens or foreign controlled companies, without the consent of the Board of Trade.

General Booth.

LONDON, October 15.

General Booth is sailing to New York on October 16th, to conduct campaign in the United States and Canada, chiefly with the object of recruiting thousand missionaries for India, China and Africa.

ITEMS IN BRIEF.

Oxford University conferred degrees on women, for the first time.

BORDEAUX.—At least fifteen people have been drowned as the result of a collision in the mist between a ferry boat crossing the Garonne and a tug.

Sir Horace Rombold, Minister in Warsaw, has been appointed High Commissioner in Constantinople, where he will become Ambassador on the resumption of diplomatic relations.

BERLIN.—A message from Hamburg states that the fire on the "Victoria Luise" was confined to the refrigerating room. The vessel is not one of those to be surrendered to the Allies.

(Associated Press.)

Foreign Money Orders.

RANGOON, October 16.

The Rangoon Times publishes the correspondence between the Burma Chamber of Commerce and the Director General of Posts and Telegraphs regarding foreign money orders issued at Rangoon on the 15th and 16th March last at the rate of Rs. 6-15-0 to a sovereign. The rate was changed to Rs. 7-8-0 on the 17th and subsequently remitters on these days were informed that only thirtyseven pounds would be paid instead of forty. Protest against this decision resulted in the Director General stating that instructions had been issued to the British post office to pay the balance but a subsequent letter contended that under Rule 121 (3) the Government of India was not liable for erroneous issue. The Chambers formal letter to the Government and also to Associated Chambers of Commerce makes bitter complaint of the conflicting decisions and virtual breach of contract. The correspondence indicates that the alleged erroneous issue was the result of failure to inform Rangoon office that a change in the rate had been made. Considerable irritation has been caused by the incidents as remitters were numerous.

Surplus Rice.

The Local Government has sanctioned the raising of exportable surplus of rice by further twentyfive thousand tons to one million nine hundred and fifty thousand.

Export of Wheat.**A Clear Warning.**

CALCUTTA, October 16.

The New Empire this evening in the course of a leading article says:—The threatened export of wheat will breed discontent and will be particularly liable to disturbance among almost illiterate masses. Provision export reveals itself as dangerous and productive of widespread unrest.

The Present Situation.**Malaviyaji Interviewed.****Decides not to Enter Councils.**

(ASSOCIATED PRESS.)

LAHORE, October 16.

Interviewed by a representative of the Tribune to-day on the question whether he would be seeking election to the new Council the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya made the following statement:—I have not offered myself for election to any of the reformed Councils and I do not intend to do so. Asked if he had changed his opinion on the subject, Pandit replied in decided negative. I still think he said, that it would have been wiser on our part to fill as many seats in new Councils as we could with our best men and to use them for purposes of securing the early establishment of Swaraj, the full responsible Government under British Crown. We should have attended the Councils or refrained from doing so according as the one or the other course seemed to us best calculated to promote our main object. If having prevented others from entering the Councils and having captured the majority of the seats we decided to absent ourselves altogether from the Councils, such absence would have been the most effective form of non-cooperation and would have accelerated the revision of the Reform Act. But the decision of the Bulk of my national fellow workers to boycott the Councils has altered the situation. Though there still will be a few good members in the councils from the ranks of moderates, I apprehend that a large number of members will be men of indifferent character and it will be much more difficult than before to use councils to the best advantage of the country while it will be practically impossible effectively to non-cooperate with the Government as members of the Council. But there is not the whole reason why I have decided not to enter the council. The main reason is that the conviction has been growing stronger and stronger within me that the highest national interests and honour demanded that full responsible Government should be established in India at the earliest possible date. This requires great national efforts well directed and sustained endeavour. We have to implant the conviction of supreme necessity of Swaraj and to strengthen or foster it where it already exists in the minds of all our people young and old, men and women, to create or strengthen the belief in our capacity to achieve it and to maintain it and to establish a national unity of thought and action and many other conditions which are necessary for the realisation of our object. The immensity and difficulties of the task are obvious. But I think that time has come when we must undertake it and what more I feel is that if our efforts are properly directed they must succeed. This being my view I consider it my sacred duty to reserve all time and energy I can command for this great national object. I have therefore decided not to enter the new council. I have not been well of late. So I am going to the Himalayas for ten days. I hope to return to Benares on the 27th and to start on tour in pursuit of the object stated above on the 1st of November next.

Asked "Do you think that we can achieve Swaraj without using the weapon of non-co-operation" the Pandit replied "I fear we shall have to use some extreme forms of non-co-operation before we achieve full responsible Government. But the time and form of them will require most careful consideration and practical unanimity among all thoughtful men in the country. This however is a matter for the future. We need not go more fully into it at present."

Tata Iron and Steel Coy.**Alleged Anti-National Contract.**

BOMBAY, October 16.

In a leading article entitled *Tata Contract* the Bombay Chronicle alleges that it learns through a most reliable source that a contract is about to be entered into by the Tata Iron and Steel Company with an American-German firm of New York (whose name the Chronicle says it refrains from disclosing now) whereby the Company agree to supply to the New York firm for a period of twenty-five years the surplus products of its Jamshedpur workshops beyond the quantity required for its own purposes. The Chronicle says the annual output which will be thus mortgaged to an alien firm as a monopoly, will be worth Rs. one crore and a half, and if the contract is ratified it will spell a great disaster to Indian economic interests, placing Indian industries at the mercy of a foreign firm. The paper characterises the contract as anti-national, and lays the blame on Mr. Peterson, late of the Indian Civil Service and member of the Bengal Munition Board and now of the Tata Iron and Steel Co. The Chronicle further says that the contract is said to be for constructional work, and asks why, while there are several first-rate Indian firms of the requisite standing who would be willing to take up the contract, they have not been invited to submit orders for it and points out that the Tata Iron and Steel Company is a national concern and the house of the Tatas is what the nation has made it and it is in the interest of the nation that all its commitments should be carefully and closely scrutinised, and urges the shareholders to intervene before it is too late to prevent the ratification of the contract with the American firm. Asked by a representative of the Associated Press if the Tata Iron and Steel Company would issue a definite statement of flat contradiction or otherwise, the Company deferred making any pronouncement pending the return of Mr. R. D. Tata from Poona.

Britain and Egypt.

ALLAHABAD, October 16.

The Pioneer's Cairo correspondent writes:—Matters appear to be progressing quite satisfactorily in regard to the acceptance of the basis on which it is proposed to make an agreement between Great Britain and Egypt. A meeting of the members of the Legislative Assembly, which was unofficially convened for the purpose of discussing the question with the Egyptian delegation was held last week, and for all practical purposes it approved unanimously the proposed terms. Since then the members of the Provincial Councils and the notables of the Provinces have been invited to Cairo for the same object, and in every case they have signified their confidence in the delegation and their approval in principle of the basis of the agreement.

Post and Telegraphs.**Pay of Technical Branches.****Government Order.**

(ASSOCIATED PRESS.)

SIMLA, October 16.

The Government of India are pleased to pass the following orders revising the pay and allowances of the officers of the 2nd division of the superior traffic engineering and technical branches of the department of Posts and Telegraphs:—

(1) With effect from the 27th September 1920, the date of receipt of the Secretary of State sanction, the scale of pay for the three services is raised from Rs. 300-20-5000 to Rs. 350-20-550-30-700. No special concession of retrospective effect has been considered necessary in view of the fact that the pay of these officers was revised so recently as the 1st March 1919.

(2) The officers will be brought on to the new scale at the point corresponding to the grade in the old scale now occupied by them.

(3) These officers are also granted with effect from the 1st May 1920 house rent allowances at the rates sanctioned for Deputy Superintendents in the resolution of the Department of Commerce No. 2764, dated the 5th June 1920.

(4) Officers of the Superior engineering and technical branches are granted the same local allowances as are at present drawn under Appendix I of Volume 11 of the Telegraph Manual, by the officers of the superior traffic branch, 2nd division. Those officers of the superior engineering and technical branches 2nd division who are at present drawing local allowances in accordance with Appendix I of Volume 3 of the Telegraph Manual, will however continue to draw these allowances until they are transferred, when their reliefs will be brought on to the general scale now sanctioned.

The total ultimate cost involved in these proposals is Rs. 64,900 per annum. The Government of India are also pleased to sanction the following revised scales of pay for telephone operators with effect from the 1st December 1919:—8 Senior grade operators on Rs. 100-5-130, 208 operators on Rs. 50-3-95-5-100, efficiency bar at the Rs. 80 stage. The orders conveyed in paragraphs 2, 4 and 5 of the resolution in this department. No. 6458 dated the 23rd September 1920 apply also in the case of the officials dealt with in the present resolution.

The Panipat Maulvi Case.

ROHTAK, October 15.

The hearing was resumed to-day of the Panipat Maulvi case. Accused Laqualala read out a lengthy written statement. When asked to cross examine, he said he would do so on the day of judgment. Maulvi Suffial also read out his written statement, most of which was identical with the statement of the other accused. He said he would not produce any defence. The public prosecutor then addressed his arguments, and judgment was reserved.

Indian Industrial Census.

SIMLA, October 15.

In connection with the census of 1911, a special industrial schedule was prescribed for the enumeration of persons working in industrial establishments employing at least 20 persons, and published with Home Department resolution dated the 28th July 1910. On the present occasion the extent and scope of this special census have been increased. The census will include all establishments employing 10 or more persons, and two schedules have been drawn up showing (a) the particulars of direction and of superior staff, together with details regarding the power employed, and in textile establishment the number of looms at work, and (b) information regarding the inferior staff of workmen, skilled and unskilled. These schedule will be placed in the hands of the agents or managers of the establishments at least one month before the date fixed by the Local Government for their return and they will be filled up with reference to the conditions on some normal working day during that month. The information contained in the schedules will be used for the purposes of the census only will be treated as strictly confidential the schedules being destroyed as soon as the census is over. The schedules are published for general information together with a list of main industries for which they will be issued. The principal tables in which it is proposed to embody the information thus received are being notified separately, along with other tables. The Local Governments will have discretion to add to the list of industries any others for which they consider it desirable that this information should be collected.

Madras Council Presidency.**New Empire's Information.**

CALCUTTA, October 16.

The New Empire is in a position to write that Sir Sankaran Nair has been offered and has practically accepted the first Presidentship of the reformed Madras Legislative Council.

A Protest Meeting.

HYDERABAD, SIND October 16.

At a meeting called by the citizens Association a resolution was passed emphatically protesting against the governments recent decision to export wheat and requesting Indian Merchants and Zamindars not to sell grains to such firms exporting grain outside India. The clause asking to take action was voted against by the meeting being regarded as inconsistent with non-co-operation.

Fall of Exchange.**Prices in Ceylon Rising.**

COLOMBO, October 16.

Consequent on the fall in exchange prices in Ceylon are rising. Average of fiftyfive cents has been added to the price of a quarter pound tin of tobacco. Whisky has gone up three rupees per case. Prices of gin, brandy, beer, and stout have also increased and it is further expected that the prices of butter, cheese, ham and bacon will increase within a few days.

Mahatma at Lucknow.

"God and Devil Cannot Co-operate."

A Stirring Speech.

(ASSOCIATED PRESS.)

LUCKNOW, October 16.

There was an enormous gathering estimated at between 40,000 and 50,000 at Rifa-aim grounds yesterday evening to hear Mr. Gandhi. Proceedings began at 6-25 p. m. Babu Ram Chandra, Advocate, was voted to the chair. Among those present were Messrs. Nawab Zulqadar Jung and Syed Nabih-ul-Lus.

The President made a reference to the absence of Zafar-ul-Mulk who was in jail (cries of shame) at which the President said *you should not say, Shame* because his trial is not yet over. Then he dwelt on the point of non-cooperation and said without non-cooperation, nothing was possible. Anglo-Indian papers said that non-cooperation was impracticable and likely to lead to violence, but in the President's opinion violence was impossible as everybody was prepared to obey orders of Mahatma Gandhi whose scheme must materialise in a short time and every self respecting man should follow the movement.

Mr. Gandhi, who, on rising, was given a hearty ovation, said that he was too weak to make a speech standing. He sat and spoke in Hindi. He said it was intended to organise Hindustani into a large Lashkar and that the men should practise discipline. We want justice to the Punjab and freedom for the country and should be able to influence the whole of India.

The claims for Swaraj was that the Government was ruling India to-day by deceit. If the Government could oppress seven crores of Mahomedans to-day, it can do so the other 23 crores too. This is slavery and no one can remain a slave for this whole life nor can any one, be slave to God and man both. If you want to sacrifice your life and wealth, the chance of saving your religion that you can get to-day will not come for hundred years. If you want to deprive your neighbours of their privilege, I will tell Hindus that they will have to remain slaves for ever. If to-day we will not help Mahomedans who live in India to save their religion, our religion too we cannot save from danger. Both communities have to consider as to how they can rid of this slavery.

There are crores of Hindus to whom sword is not a forbidden arm. To-day we cannot face the Kingdom with swords, the worst thing the Kingdom did is, that it made us cowards by snatching away arms. This Kingdom deceived us.

The best way of facing the Government is non-co-operation. It has knowingly deceived our Mahomedan brethren. Non-co-operation is our religion, God and devil cannot co-operate, and as long as devilishness exists in this Kingdom we commit sin if we co-operate. The method by which we can succeed is non-co-operation. As long as non-co-operation goes on, there should be no violence.

Mr. Gandhi expressed sorrow at the murder of Mr. W. Loughby by a fanatical Mahomedan and referred to Firman of the Khilafat Committee that it does not allow anybody to unsheathe his sword, nor does Islam allow this. Such actions have given the Government a chance to use terrorism and repression. Islam is not for the sword and cannot allow a man to be killed without warning or defence. When we shall use swords, we shall warn Europeans, women, and children. I know Zafar-ul-Mulk who has been with me at Bombay. Unless the Kingdom asks for pardon before the Almighty God for its oppression, the Kingdom will disappear. If you recruit a soldier you commit a sin and it is an obstacle in our way. If a Hindustani goes to Mesopotamia and cuts the throats of men thereto be made slaves you commit the sin of converting them into slaves. The Government is like a dacoit who rules man's whole property and then offers him half of it. You should fear only God and follow non-co-operation and what I said in the Congress I repeat again that you will get Swaraj in a year.

Mr. Mahomed Ali.

Mr. Mahomed Ali, amidst shouts of *Allah Ho Akbar* gave details of his experiences while on deputation. He had laboured hard for India in allied countries. Sometimes, he had to spend £ 150 for a half page advertisement but England paid no heed. In holding meetings he had to spend £ 300 to 400, but it brought in only 700 to 800 people to listen to him. The *Times* after accepting his notice for insertion in the paper refused to insert it. The signatories of the Turkish peace treaty were only Bajjuvars and under British influence. France was prepared to alter the peace treaty, and in the papers of the 17th June it was seen that the treaty would be replaced by a better one whereupon he congratulated the King Emperor and sent a message to India, but afterwards the French Minister in an interview with Mr. Lloyd George changed his opinion. Turkey was not conquered by England but by Indian slaves.

Swami Satyadev.

Mahomed Ali was followed by Swami Satyadev who said no nation could claim freedom without sacrifice.

Mr. Shaukat Ali.

Mr. Shaukat Ali also spoke. He said:—We will not keep quiet until Swaraj is attained. Non-co-operation is our religion.

Maulana Abdul Bari.

He was followed by Maulana Abdul Bari who whole heartedly supported non-co-operation and said he would follow Mahatma Gandhi through whom Islam would attain freedom. The proceedings then closed.

Advice to Tenants.

ALLAHABAD, October 16. In connection with the reported grievances of the Kesans in Partabgarh District, Pandit Madan Mohan Malaviya and Motilal Nehru stopped at the railway station and spoke to the tenants, exhorting them to be patient, never to do any improper act, and never to submit to illegal acts of Zamindars and Taluqdars. They promised the Kesans that justice would be done to them. They were to pay nothing but rent to the landlords. The Deputy Commissioner, Mr. Mehra, is very kindly enquiring into the grievances.

Indian Labour.

The Bombay Strikes.

No Change.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY, October 16.

There is no change in any of the Bombay strikes. The Telegraph office have got a sufficient number of new recruits as delivery peons, to be able to relieve the boy scouts and girl guides from doing voluntary work from the 18th instant. It is announced that the Government of India have sanctioned an increase of Rs. 5 to the allowance paid to Telegraph peons. The men knew before striking they would get this increase, but now it has been definitely sanctioned, it is hoped that the Telegraph peons at least will return to work.

There is no change in the Postal strike.

The Tramway strikers of the workshop department went and received their pay for September, but only 40 out of 1,500 employees turned up for work, the others ignoring the Company's threat of dismissal. Several tramway strikers have been fined by the Magistrate Rs. 50 each for disorderly conduct. The fines were paid by the men's newly formed union, which in turn secured the prosecution, conviction and sentence of fine, of a loyal tramway Inspector on a charge of molesting a striker in the traffic department to induce him to resume work, and using force in connection therewith. Stray cases of rowdiness on the part of the tramway strikers are occurring spasmodically, but the union officials are impressing on the men the need for peaceful behaviour, and have advised the men in the traffic department to receive their September wages, ignoring the dismissal clause in the Manager's notice. There is a partial tramway service during the day time. The Company's daily income is reported to have dwindled from Rs. 160,000 to a quarter of it and less. The tramway strikers are now asking for a reference of their demands to arbitration, but the management decline to take notice of it.

The Gas strike continues, and the streets are in darkness. The standing committee of the Bombay Corporation has been requisitioned by leading citizens to intervene and arrange for the lighting of the streets and the running of a full tramway service.

Strike of Lascars.

CALCUTTA, October 17.

The Irrawaddy Flotilla Company, Limited, advise local papers that owing to the sudden strike of Lascars and firemen on board their vessels on Saturday morning most of them are meantime held up. The Mail Steamer *Nepgul* which was due to sail from Rangoon at 7/30 on Saturday did not get away. Only a few of the creek steamers playing to Delta stations were able to be despatched.

Dock Hands on Strike.

CALCUTTA, October 17.

The jetty northern section and dock hands who went on strike on Friday are still out. The unloading of steamers owing to the strike among the crane men is at a standstill and several steamers ready to discharge cargo are lying idle. Among the railway staff only ten drivers of engines are working, the rest of the men having struck. The coolies are still loyal to their employers but the only work carried on at the jetties yesterday was the loading of railway wagons and bullock carts by the coolies. There are about seven vessels at the jetties and considerable loss is being sustained by the owners owing to their lying idle. The northern section where there are only railwaymen and coolies employed on the menial staff the former except the drivers have struck work while at the Kidderpore Docks the railway hands were still holding out. The general demand of the men is 50 per cent rise all round. No further developments have taken place.

Steamer Refloated.

The B. I. S. N. Company's steamer the *Angora* which went aground at the Hooghly point on Thursday was successfully refloated and came alongside the Outram Ghat on Saturday afternoon. She does not appear to have been badly damaged.

Gas Situation.

The following statement has been issued by the Corporation. The Chairman and the Gas Special Committee of the Corporation have been in constant touch with the Oriental Gas Co. Since the strike at the Company's works, the Committee have held three emergency meetings to consider the situation. At a special meeting held on Saturday afternoon the Committee discussed the present situation with Mr. S. L. Snelgrove, the General Manager of the Oriental Gas Co. He informed the Committee that about 100 men had returned to work and he gave an assurance that in all probability he would be in a position to supply Gas for about 50 per cent of the street lamps from next Wednesday night. In the meantime the Corporation lighting superintendent has been instructed to increase as far as possible during the four days of the Pujahs the number of electric lights in as many crossings as possible.

Moslem League.

A Resignation.

CALCUTTA, October 17.

The Hon'ble Chaudhuri Mahomed Ismail Khan of Barisal has resigned memberships of the All-India Moslem League, Bengal Provincial Moslem League, Bengal Provincial Congress Committee and Backerganj District Association owing to those bodies having adopted the policy of non-co-operation which in his opinion is prejudicial to the best interests of the country.

Non-Co-operation.

Ceylon Reform Scheme Rejected.

COLOMBO, October 16.

The Ceylon National Congress has unanimously decided to reject the official scheme of reform and has resolved to non-co-operate in its execution. The Congress is now discussing a resolution expressing lack of confidence in the Governor.

Nagpur Congress.

President Elect.

Deputation to Col. Wedgwood.

(ASSOCIATED PRESS.)

NAGPUR, October 16.

Mr. C. Vijayaraghava Chariar, President-Elect of the Nagpur Congress accepting the offer of Presidentship states in his wire of to-day from Salem *Grateful thanks*. In obeying the country's mandate in fear and anxious difference I respectfully implore the Reception Committee unanimous kindness and co-operation without which harmony and success in the Congress is impossible.

Reception to Col. Wedgwood.

It has been decided at a meeting of the Executive Committee of the Reception Committee that a deputation consisting of Mr. Seth Jamanlal, Chairman and Mr. Durmunje, Secretary should wait upon Colonel Wedgwood at Bombay to accord him a cordial reception.

U. P. Police Pay.

ALLAHABAD, October 17.

The revised scales of pay and allowances for the subordinate ranks of the United Provinces Police are published. Sergeants Rs. 125-150, Sub Inspector 70-125, Head Constables Rs. 25-35, Constables literate Rs. 16-19 others Rs. 13-16.

Administration Review.

Sir Harcourt Butler reviewing the police administration in the United Provinces during 1919 remarks that he can only express his admiration. In spite of adverse economic conditions disturbing influences of world unrest and great drain on the personnel of the Police force peace of the provinces has been preserved and firm hold has been kept on crime. Police work cannot fairly be judged by statistics. His Honour thinks that too much is made of them. As it is in any case these statistics should be read in the light of the fact that there is a population of 47 millions and a police force (officers and men) of 36,670. Viewed in the light of these figures variations in statistics from year to year become almost insignificant. There has been during His Honours experience steady and remarkable improvement. During the last 30 years great efforts are being made by the force itself to carry on improvement. The broad fact stands out that the peace and prosperity of the provinces is mainly due to the police and the Government owe them their fullest support. Law and order are not self sown or self grown under heaven.

Aligarh College Situation Grave.

Principal's Appeal to Parents.

ALIGARH, October 15.

The Principal Mr. Ziauddin addressed a letter to the parents informing them of the present critical situation in the College and strongly appealing to them to help. He says that the situation is extremely grave and requests the parents to come to Aligarh and take charge of their sons and relatives.

Students Resolution.

The following resolutions were passed by the students.—This meeting of the students of Aligarh College strongly condemns the attitude adopted by the British Government towards Turkey; second, partly approves the suggestions by the Khilafat Committee; thirdly, strongly urges the trustees to stop receiving aid and disaffiliate the College from Government University; fourthly, if the trustees don't agree to this by 29th October the students will employ means in their power to turn the College into a national organisation under the Khilafat Committee to train young men in Khilafat work and will refuse any connection with the Government chartered university, fifthly, requests all title holders among the staff to renounce titles and resign Honorary Government posts and calls upon Government scholarship holders to refuse to accept scholarships and in the case of their refusing to do so boycott them and help the needy students with scholarships.

NEWS IN BRIEF.

The Mail steamer *Kashmir* which left London on the 1st October arrived at Port Said on the 14th instant.

The Scindhia Steam Navigation Company's *S S Loyalty* is due to arrive at Bombay on the 19th instant.

The Mail Steamer *Makua* with outward mails of the 30th September arrived at Bombay Harbour at 12-40 p.m.

The offices of the Government of Bengal now at Darjeeling will close there on the 5th November and will reopen in Calcutta on the 8th November.

The Pioneer believes that Sir Godfrey Fell, I.C.S., formerly Financial Adviser. Military Department is to be appointed Secretary Army Headquarters.

The Iron Merchants' Association, Bombay, have telegraphed to the Government of India.—The Association endorses views of the Bengal Chamber of Commerce, and strongly urges immediate necessity of establishing exchange. The Government should take immediate steps to fix the rate which cannot be altered by exchange banks. Import merchants losing heavily.

Regarding the Government resolution for the appointment of a committee to examine and report upon the present pay and prospects of officers of the Education Department the Director of Information has issued a correction to the effect that the date for the submission of report by the Committee is by 1st January 1921 and not by 1st May 1921 as previously reported.

మదరాసు మహాజననభ

కాక నిన్నటిదిగను గోళ్ల మందిరమున సాయంత్రమున గంటలకు సమావేశమైరి. ప్రభుత్వమున సి. పి. రామస్వామియ్యయ్యగారు పాల్గొనిరి. గోవిందరావుగారు గాత్రము సభాధ్యక్షులుగా పనిచేసిరి. ప్రజాశాసనసభ గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి సభకాండ ప్రజల తరపున ప్రతినిధులను బంపి వారి లాభములను కాపాడవలయునని చేయబడిన తీర్మానమును రద్దుచేయుటకు, 5 ఉపసభ్యులు వెన్నుకొనుటకును కార్యదర్శి మాకేమైన ఇతరవిషయమును ప్రస్తావించెనని, జాబితాగూర్చి యోచించుటకు సభకాండ సమావేశమయిరి. సభకు విశ్రాంతిగాని సభ్యులుగాని రాలేదు.

సి. వెల్మరాజుగారు

పూర్వోద్దేశ్యము బగు 5 ఉపసభ్యులు ఏర్పాటుగాలేనందున నేటి కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు ఈసభను సమావేశపరచుటకు ఎట్టి యధికారము లేదు. తత్ఫలమున నేటిసభ ప్రమేయమైరి. కాన్రూ సమీక్షనైనది కాదనియు ఆక్షేపించిరి. మరియు మొత్తము 11 వ తేదీన సభ ఎంతమాత్రము చలదగ దనియు తెలియజేసిరి.

అధ్యక్షులు సి. పి. రామస్వామియ్యయ్యగారు వెల్మరాజుగారి ఆక్షేపణ ఆనాదరణ చేయవలసి. తక్షణదర్శనమున వెల్మరాజుగారు రామస్వామియ్యయ్యగారికి ఈ విషయమై చర్చించు, వెల్మరాజుగారి ఆక్షేపణ చెల్లదని తాముగావించిన ఉత్తరవును ముందు జరుగుసభలో ఆక్షేపించనగు ననియు ఇతరులు పలుకాదని రామస్వామియ్యయ్యగారు రనిరి.

ఆర్. కృష్ణమూచారిగారు

తాము, ఈ సభవారు ఇకముందు దొరతనమువారితో తోడ్పడగూడదని, తోడ్పడుట కవశరములేదనియు తురిస్కారమున ప్రతేకపైదెద నని తెలియజేసియుంటిమను ఇతర శట్టణములం దున్న మిత్రులు ఈవిషయమున ముందుకాటికి ఆపుచేయమని కోరినందున ప్రస్తుత విషయమై తన తీర్మానము నుపసాదించదలంచుకొనలేదనియు ప్రస్తుతము దీని నాపు జేయగోరిరి.

అధ్యక్షులు.

ఎవరైన ఈ విషయమై చెప్పవలసివారా? ప్రస్తుతము కృష్ణమూచారిగారు తమ తీర్మానము నాపుచేయగలరు న్నా రనినపుడు కృష్ణమూచారిగారు తాము ఈ విషయమై ఆపుచేయమని ప్రత్యేకముగ ఒకతీర్మానమును గావించిరి. అది అనుకరించవలెను.

ఎన్. రామశాస్త్రిగారు.

నాగపూరు కాంగ్రెసు అయిన పిదక దీనిని చర్చించుటకు పూనుకొనవలయుననిరి. మరియు కృష్ణమూచారిగారు యాపిన అనుదర్శకులైగాక సభయొక్క నిబంధనలకు విశేషముగ ఇంకను గలవనియు జూసిరి. కాంగ్రెసు ఉద్దేశము సహాయ నిరాకరణము కాదనియు కాంగ్రెసువారు తమ ఉద్దేశములను యాదృశ్యమున ఈ సభవారుమాత్రము ఈవిషయమై యోచించవలసి యుండు ననిరి.

కృష్ణమూచారిగారి తీర్మానమును ముందుకాటికి ఆపు జేయవలయు నని తీర్మానించుటనది.

డబ్ల్యు. కృష్ణస్వామియ్యయ్యగారు.

కృష్ణమూచారిగారి తీర్మానమును ఆపజేయ రాదనిరి. సభకాండ సమావేశ నిరాకరణ తత్త్వమును ప్రతేకపైదెదలంబుకొన్న కాంగ్రెసు నిబంధనలను మోపు గావించి చేయవలయునని కాంగ్రెసు ఉద్దేశములకు సంబంధించిన అనుబంధమును ఎత్తివేసి చేయరాదని వరదాచారిగారు రిరి. తుదకు తీర్మానమును ఆపు జేయుటకే నిశ్చయించబడినది.

సి. రామస్వామియ్యయ్యగారు గోవిందరావుగారుగారు ఎన్నియందున అధ్యక్షులవని అనునకు సమర్పించిరి.

సభవారు అయిన ఉపసభ్యులు వెన్నుకొనవలసి యున్నదని తెలియజేయబడినపుడు వెల్మరాజుగారి తీర్మానమును జరిగిన ఎన్నియందున సంబంధించినట్టియు ఆసమయమున ఆపు జేయబడిన సభయోసాయని యెదుగు బొసని అధ్యక్షులు బదులొసంగిరి.

కృష్ణస్వామియ్యయ్యగారు సభకు చాలయిది రాసంతుష్టత సభ్యులకు తెలియవలయును (సభ్యులలో) ముందుకాటికెప్పుడయిన సభకు జరిగిన సమంజసముగ నుండుననిరి.

వరదాచారిగారు.

గోళ్ల మామందు, సభకు జరచుటకు ఎంత కృషియగుచో తెలియజేయగోరెద ననిరి.

18 రూపాయలకునె. పి. పీరరావుగారుగారు తెలియజేసిరి.

ఎందుకు మరల 18 రూపాయలకు కృతగా కృతము చేయవలయునని వరదాచారిగారు రనిరి.

పీరరావుగారుగారు.

ఇకముందు సభోద్దేశ్యములనుగూర్చి కాలములో ముందుగానే ఇతర సభ్యులందరకును తామును, ఇతర కార్యదర్శులును జేరి తెలియజేసెద మనిరి.

కృష్ణస్వామియ్యయ్యగారు.

సభకు ఆపుజేయవలయునన్న తీర్మానము నుపసాదించుకొనిరి. నాగపూరు కాంగ్రెసు అయినపిదక ఉపసభ్యులు సేర్పరుడు టనవశర మనిరి.

అధ్యక్షులు.

ప్రస్తుతము దున్న ఉపసభ్యులులే కృతవశరములకు చక్కపెట్టును. ముందు ప్రోత్సహములు జేయవలసరకు ఈ సభలే కార్యభావమును వహించు ననిరి. మరియు ప్రభుత్వమువారికి ప్రజలతరపున రామచారముల సంపుటయే ఈ ఉపసభ్యులు ముఖ్యోద్దేశ్యము కాదనిరి.

ఉపసభ్యులు ఏర్పాటు.

లోకల్ మునిసిపల్, విశ్వాకాష్ ఎన్. రాజగోపాలాచారి, పి. పి. నుబ్రహ్మచారియ్యగారు, బి. ఎన్. అరంజే, బి. కిరణ్, సి. రాజగోపాలాచారి, ఎన్. రామశాస్త్రి, ఈ. ఎల్. అయ్యగారు ఉపసభ్యులునకు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

అధికాఖ్య సి. దురస్వామియ్యయ్యగారు విశ్వాకాష్ సాంధ్య సి. గోపాలమూర్తి, పీరంగస్వామియ్యయ్యగారు, పి. అయ్యప్ప చెట్టిగారు, కే. రాజగోపాలాచారిగారు, క్రిస్టియన్ కాన్రూ గారు సభ్యులుగ జేర్పకొనబడిరి.

అధ్యక్షులు దాక్షుల ఎం కృష్ణస్వామియ్యయ్య, యూ. రామరావు, ఎం. దొరస్వామియ్యయ్యగారు, వెంకన్న శేకర, షేక్సలత్, సి. బాలాజీరావు సి. వెల్మరాజు గార్లు నియమించబడిరి.

ఇతర సంభవభ్యులు.

కరాండీకారు, పి. ఎన్. రామయ్య, కే. సంతానం, నీలాం కుమార్సు సాచాబ్, ఎల్. ఎన్. పీరరావుగారు, కే. ఎన్. వెంకట్రామయ్యగారు, డి. జి. తిలంగగార్లు సభ్యులుగ నియమించబడిరి.

అధ్యక్షులు.

14 తేదీన వెల్మరాజుగారు 11 వ తేదీన జరిగిన కార్య నిర్వాహక ప్రసభవారి కార్యక్రమము చెల్లదగినది కాదని తీర్మానము చేయవలయునని పంపిన లేఖకు ఆలోచించుటకై కార్యదర్శిని నాకందజేసిరి. దాని యోచించుట తప్ప నేటికి విషయమును చర్చించుటకు ఏవియు లేదనిరి. సభయొక్క కార్యక్రమము ఇదివరకే ప్రకటించబడుటచే వెల్మరాజుగారి లేఖ 'ఇకరనియ' మేరైనది అనుదానికింద జేర్పవలసిని. వెల్మరాజుగారి లేఖ నుభ్యమని తలంచిన, నేడే ముస్సూరును చేసెదమనిరి. కాని సభ్యులకు ఈవిషయమై ముందుగానే తెలియజేయవలసి యున్నదనిగూడ నూచించిరి.

కార్యక్రమరట్నముం దుదావారించుటకే విషయముల వరుస ననుసరించి దీనిని చర్చించవలసిని. కే. పి. పీరరావుగారుగారు, ఎన్. రామశాస్త్రిగారు సభేకగారి కాదను నను తదింకిరి. సభ్యులకు సమీక్షముగముందుగ నోటీసు నియమతవని ఎల్. ఎన్. పీరరావుగారుగారు రనిరి.

వెల్మరాజుగారి తీర్మానము నుపసాదించుటకు అధ్యక్షులు అంగీకరించిరి.

వెల్మరాజుగారు

అవును ఇట్లు తమ తీర్మానము నుపసాదించిరి:—

కార్యనిర్వాహక సభకాండ నిందు సహాయము లేనకే (అన్ని ఉపసభ్యులు ఏర్పడువరకు) సమావేశమగుటకు పిలువ లేదు. కాన మొత్తము 11 వ తేదీ సామవారమునాడు జరిగిన సభ చెల్లదు. ప్రమేయమైరి. కాదు. 'జనరల్ బాడీ' వారికి కార్యనిర్వాహకసభ ప్రతేకపైదెట్టబడిన దనియు వెల్మరాజుగారి ఆక్షేపణ సాంకేతికమైన (పెక్కికల్) అనియు అధ్యక్షులునిరి. పూర్వపు సాధారణపు సభయందు జేయబడిన తీర్మానమునే కార్యనిర్వాహకసభయందు గావించిరి గాని ప్రోత్సాహములకు జేయలేదని సభేకగారు రిరి.

సభయొక్క నిర్మాణమునుగూర్చియు ఇతరులు ఆక్షేపించుటకు ఆవకాశ ముండరాదనిరి.

ఈ విషయమై చర్చించుటకు ప్రత్యేకపు నోటీసు అనుసరముగాన ఇప్పుడు ఆపుజేయవలయునని ఎల్. ఎన్. పీరరావుగారుగారు రిరి. అనుకరించువారెవరు లేకుండుటచే ఈనూచన అంగీకరించబడలేదు.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి, వగైరా దేవస్థానములలో 1920 జూలై, ఆగష్టు, సెప్టెంబరు నెలలలో రాబడిన బంగారు వగైరా వస్తువులు యీ దిగువ కనుపరచినవాటిని, 1920 అక్టోబరు నెల తే 25 ది సామవారము వగలు 12 ఘంటలు మొదలుకొని తిరుపతిలో దేవస్థానం ప్రజాశాసనసభ ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం చేయబడును. యేలములో సవాలు చేయకొరువారు దేవస్థానం కచ్చేరీలో యేలమునకు ముందుగా నపురు 1 కి రు 100-0-0 యలు నూరు ధరావత్తు కట్టి యేలములో సవాలుచేయుటకు అర్హతను పొందవలసి ననది.

యేలం ఖాయపరచిన విషయమును గురించి శ్రీ విచారణకర్తల వారివల్ల పుత్తర్వు సాదరయిన తేది లాగాయతు 30 దినములలోపల యేలం మొత్తము చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాకాలములోపల పైకము చెల్లించి లాట్లు తీసుకొని పోనియెడల వాయిదా మీరిన తేది లాగాయతు పైకం చెల్లించే తేదీవరకు దినం 1 కి లాటు 1 కి రు 2-0-0 లు రెండువంతున జరిమానా చెల్లించి లాట్లు తీసుకొనవలయును.

మార్గవివరము : సుమారు మొత్తం.

- 1. బంగారు దళా 1 కి తులూ 80 వంతున 1220 రు
  - 2. బంగారునాణ్యములు లాటుగా రభములు 7
  - 3. వెండిదళాకు 1000 తులూ వంతున 6870
  - 4. వెండినాణ్యములు లాటుగా రభములు 3
  - 5. హలిసిఖాలు రూపాయలు 12840
  - 6. తేగడరూపాయలు 8800
  - 7. తేగడపెసాలు లాటుగా రూపాయలు 890
  - 8. తాంబ్రము లాటుగా శేర్లు 980
  - 9. రాగివగైరాపాత్రలు వకలాటుగా శేర్లు 870
  - 10. కస్తూరిములు వగైరాలు
  - 11. కర్పూరమువగైరా చిల్లరజినిసామానులు
- దేవస్థానం అధీను సి. దొరసామయ్య
తిరుపతి-18-10-20 దినాన పేష్కారు.

రతిరాజవీర్యవృద్ధిచూరము

వేదవైదిక వేదాంతరక్షణలవారికి యాతి కంటికి చేరుకాంతి చూపవల కలుగజేయును. రక్షణము కుద్రవలసి సరములకు కలుక్కయిన, వేదమునకు బలమును కాంతియు రిచ్చును. శ్రీ పురుషులకు అక్షాక్షర్యరక్షణలకు అగు అలోత్సాహమును కలిగించి వాంఛితసౌఖ్యము నుపసాదించుకొనుచుండవలయునని వరదాచారిగారు యాదించిరి. ఈ రాజవీర్యమును సేవించిన వృద్ధాప్యమునకెంతి, మిక్కిలిబలమును, వీర్యకృద్ధిని, యోజననుభవము, సంతాపపూర్తిని, ఆయుర్యుద్ధిని కలిగించుటయొక్క పుంశక్త్యమును హెచ్చించును. దర్శి 1-కి రూ 2 జి. వి. పి. ఖర్చు అక యి. (దిన్ 2288 వార్ 714)

పి. ఆర్. జగద్రామసామయ్య, కంగిం, గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీమహాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము

(కు ద్వ కా వ్య ము.)
కాగనమహర్షి విరచితములగు వరుదేవిమిది పురాణము అలో నిడియొకటి. ప్రపంచముల పుట్టినది కలకేవలము తలకలిగి? అచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రా? ఈ ముఖము విషయము లెన్నియొ యిందు సమీక్షముగవివరింపబడియున్నది. గొప్పవారి గ్రంథములై మంచి యధిపాయమునన్నియున్నాడు. వైది మిగుల ములభము. 900 పుటలు అయ్యుత్తమ ప్రతిమాత్రమున్నది. నెల 5-0-0. కచ్చులు నేతే.

శ్రీమహాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

వైది:— ములభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము 3000 పద్యములకలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు. కాలిగోడెండు ఖర రు 1-కి-0. పోక్తఖర్చులు నేక.
జనమంచి శేషాద్రికర్మ
తెలుగు వండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

349 నమ్మకము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల
 నగలును, ఇతర వస్తువులును
 బాటకు వెళ్ళిన పుచ్చుకొని ప్రేమ ఇక్యబును.
 ఉమ్మిడి-రామయ్య శెట్టి,
 గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
 25, ప్రెసాబుటరురోడ్డు, మదరాసు.

నగలు నాణ్యముగాను, పూచీతోడను నరిమైన భర
 లును తయారుచేసి విక్రయించుట యెంచుమును. తయారు
 చేసిన లేనివాటిని అతిక్రమముగా బద్దకు చేర్చు తయారు
 చేసి ఇక్యబును. ఒకచోరి అక్కరయిచ్చి నగలు బయోడు
 లేనికొన్ని చారి మునుము వచ్చుకొని తెలిసికొనుము.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ధర్మ సి లిమిటెడ్.

ఆయుర్వేద ఔషధములకు నమ్మక మైనస్థలము.

మద్రాసుకు సమీపమున ఔషధాలకు తోటకు అనుకూలమైన చోటు

150 ఎకరములకు వైననే సంపాదించబడినది

ఒక వారములో కల 100 వ్రత సమైవ ఔషధములు అమ్మకమునకు సిద్ధముగానుండును

ఒక మాసములో కల 500 దివ్య ఔషధములు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుండును

ఇందు రహస్య మేమియు లేదు.

మా వివరమైన క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

100 వాటావాహిత్రమే ఇప్పుడు అమ్మకమునకు మిగిలియున్నవి.

ప్రాసెక్యూటును వాటాదరభావపు ఫారములును, ఈక్రింది చిరునామాపై వ్రాసిన దొరకును.

The managing Director
Andhra Ayurvedic Pharmacy Ltd,
Post Box No. 369, Mount Road, Madras

మీ బా యే ల ర్లు

విశేషకాలము వనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బా యే ల ర్లు కామ్యూజిషన్"ను యువయోగింపవలయును. దాని నువయోగించిన బా యే ల ర్లు త్రుక్కువట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోతుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిమ్మను; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుక్కు వట్టకుండగను శుభముగాను నుండును. ఈ కామ్యూజిషన్ యువయోగింపినచో సంవత్సరముల తరబడి బా యే ల ర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలజను గురించియు అసలు దేవెంట్లకే వ్రాయవలయును.

త గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆంధ్ర ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తపాలపెట్టె నెం 558 రు

మదరాసు

(ప్ర కామ్యూజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ వ్యక్తిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

ఆంధ్ర వైదిక - సంవత్సరాది సంచికలు

ఇది ఆంధ్ర వైదిక తరపున ప్రతి ఉగాదిని వెలుబడును.

ఇదివరకు 11 సందిక్కులు ముద్రించబడి, ఆంధ్ర వైదికమును అలంకరించుచున్నది.

పరియందు భారతదేశములోని అనేక ప్రాంతముల చక్రవర్తిలు చక్రవర్తియవలెనని, ముద్రపెట్టిన పాటయినను, శిల్పములు పెంచుకొనిన చక్రవర్తియవలెనని సహా తెలుపుచుండును.

ఈ ఖ్యముగా ప్రఖ్యాత ఆంధ్రవాచాపత్రం బాగాయి, ఆంధ్రోద్యమకర్తయైన తెలుపు.

1916-17-18 వ సంవత్సరములలో జరిగిన విశాఖానంద చక్రవర్తి యధ్యక్షతల చక్రవర్తి మలలో వివరముగా ముద్రించబడియున్నది. దీని ను దేశమున దేశముగలను అనేక విద్యుదయలు విజయముగా తెలుసుకొనవచ్చు.

ప్రతి సంవత్సరమున ఆయా సంవత్సరమున సరిహద్దు తెలుగుపంచాంగమును గలిగియున్నది.

ఆంధ్రవైదిక చందాదారులకు సంవత్సరం కొద్దికాలం ఇవ్వబడును. ఇతరులకు సంచిక 1-8 ఒకరూపాయ, ఒక పేరభా సంవత్సరమున ముద్రముగా కొనుగోరి తెలుగునామకాండము ఇచ్చెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్ర వైదిక, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మదరాసు.

మదరాసు అంధుసదరకామరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లండులో రిజిస్టరు చేయబడినది)

నో టీ సు.

రూ 5000 లు బహుమతి.

1920 సం॥రం అక్టోబరు నెల 7-వ తేదినాడు రాత్రి, సాత్ వెస్టు లైనుమీద, 43/14 మైలు వద్ద, మద్రాసునుండి బెంగళూరికి పోవు మెయిలు బండి, ఇనుపదారి కమ్ములనుండి తొలగిపోవునట్లు, అక్రమముగా పర్వ నెంటు వేచు పాడుచేసినట్టి మనిషిని లేక మనుష్యులను, శిక్షించుటకు పీలగు నట్టి సంగతులను తెలుపునట్టివారికి, మద్రాసు అంధు సదరకామరాటా రైల్వే కంపెనీ ఏజెంటు గారు రూ 5000 లు బహుమాన మొసనెదరు.

(Sd) C. L. Magniac,

Lt. Col.

Agent.

మలయచందనము

గనేరియా

అను నెగరోగమునకు కుశారము.

పథ్యములేదు. పిచికారితో పనిలేదు.

ఎటువు, తెలుపు, పచ్చ, అనుమాదు

విధముల నెగరోగమును మాడు పూ

టలలో మాన్యును. శ్రీల కనుచు

వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజౌషధము.

డబ్బీ 1-కి నెల 2-4-0.

2 విరేచనపటి (మాత్ర కొక విరేచనముగను) సీసా 0-8-0

3 అమృతగుడికలు (100 తాంబూల మాత్రలు) 0-4-0

4 నాగరఖండము (అజీర్తికి లేవ్యము) డబ్బీ 2-0-0

5 బడవానల పటి (కడుపునొప్పికి, కడుపుబ్బరమునకు) 0-3-0

పంచాంగము వెల 1 కి 2 అణాలు.

దుర్బుతి సంవత్సర పంచాంగము. శ్రీపాదవాసి అనేక

ధర్మశాస్త్ర విషయములు కలవు. 4-కి తక్కువ సంపము.

గంధర్వభార్యసీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

నవలలు	నవలలు
మిథునానారాగము	0 12 0
శృకానవాటిక	0 12 0
,, కాలిక్	1 0 0
రామదేవ విజయము (నాటకము)	0 8 0
సాహితీక రాజపుత్రము (,,)	0 6 0
శృంఖల (విద్యుగ్రంథము)	0 6 0

వబుద్ధాంధ్ర

ఆంధ్ర గీర్వాణ పక్షి సృతిక. జాలైనుండి ప్రకటింపంబుచున్నది. వ్యాసములు తెలుగునందును, సంస్కృతము నందును గలవు. చందా రూ. 2-0-0.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు,

ఎడిటరు, వబుద్ధాంధ్ర, రాయవరం, గోదావరి జిల్లా.

డిటెక్టివ్

నీలాంబరి

నీలాంబరరాగము గాదు. నీలాంబరమృతము గాదు. నీలాంబర యన్యోన్యభావహస్త్యకర్తకు చక్కని వర్ణం. నీలజీమక నీలదాంధకారగర్భమున నిర్మితమై పడి యున్న యా మె నీలాంబరి కాక కుభాంబరి యగునా! అదియే సందేహం! ఒక సందేహమునై నెన్నియో సందేహము! ఒకరుక ఇమలై నెన్నియో మరణము! ఒకపశోధనమునై నెన్నియో పరిశోధనము! ఒకజ్వరమునై నెన్నియో జ్వరము! చూడఁడు! చక్రవర్తియవలె, నీలాంబరి కర్మణ్యో వెలన చున్నది! 280 పుటలు. చందాదారులకు రు 1-0-0, ఇతరులకు రు 1-8-0 వ.

అద్దేవల్లి అమ్మగస్వామి.

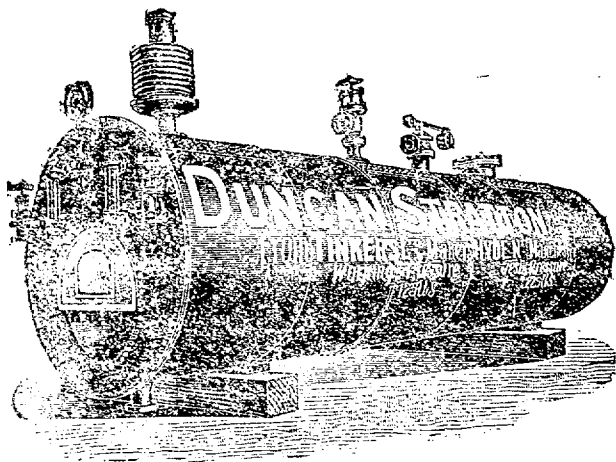
అధ్యక్షులు

ఆంధ్రవైదిక సంగ్రహణము, రాజమండ్రి.

DUNCAN STRATTON & Co.

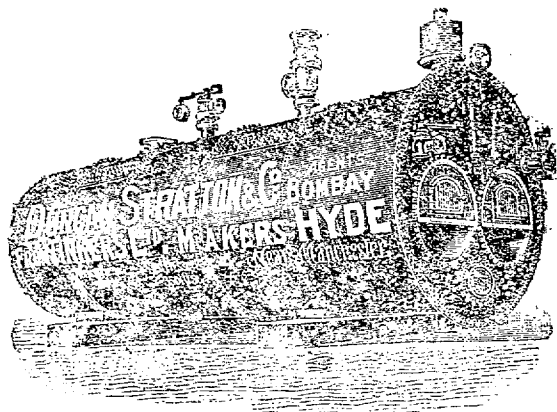
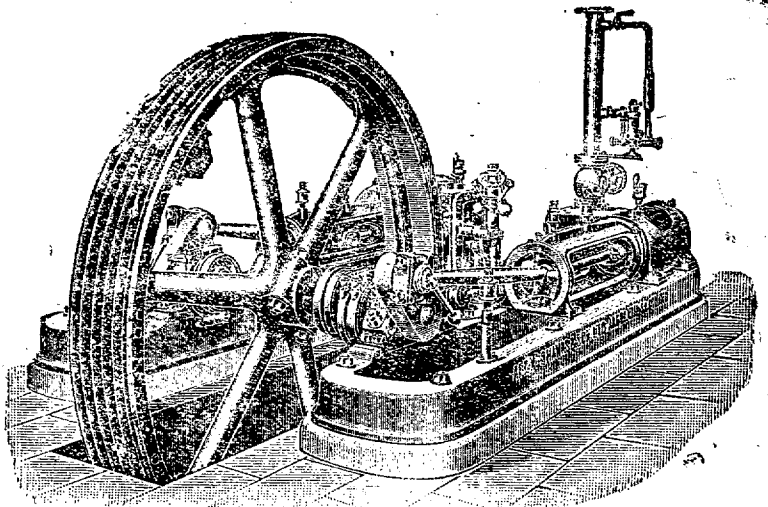
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంపోర్టర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

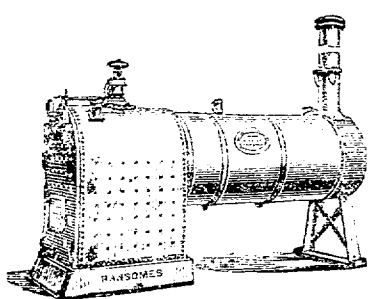
హైడ్రాస్టాటిక్ కార్బిడ్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 2 1/2 అడుగుల వరకు
వరుసగా — దయా మేటరు
4 అ. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు రాయబడును.
స్టీంబర్నింగు ప్రెషరు
80 పౌండు మొదలు
160 పౌండు వరకు ఉండును.

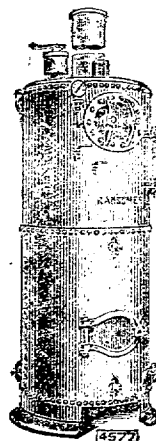

హైడ్రాస్టాటిక్ లంకా మేటరు బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 32 అ. వరకు ఉండును.

దయా మేటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం. వరకు ఉండును.
స్టీంబర్నింగు ప్రెషరు 100 పౌ. మొదలు 250 పౌ. వరకు ఉండును.

లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
స్టీంబర్నింగు ప్రెషరు 80 పౌ. మొదలు
100 పౌ., 120 పౌ., 150 పౌ. వరకు ఉండును.

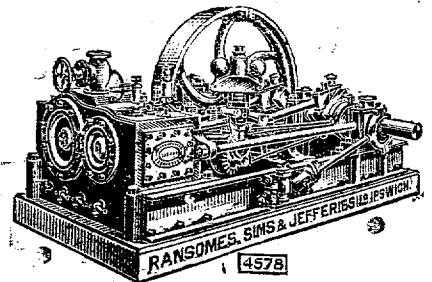

దయా మేటరు 80 పౌ. మొదలు
100 పౌ. వరకు ఉండును.

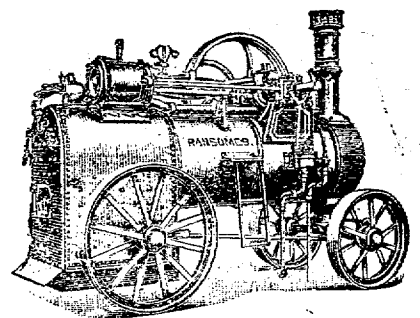
ఈ క్రింద తెలుసుబడిన వాటిని
స్వయం చేయబడుము.

దూది బోయింగు మెషిన్, వాటి సామా
దూది ప్రెస్సింగు మెషిన్ [మొ.
దూది స్పిన్సింగు మెషిన్
దూది వీలింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీము బాయిలర్లు
లోకో మోటివ్ మిల్లింగు మెషిన్
నూ మెల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయు మెషిన్ [సామానులు
వడ్డు బియ్యము తేయు మెషిన్ వాటి
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితపు శక్తికరమైన సంధిమైన కోరములు
కిరణ్ నూనె తుడుచు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్రాన్టు) కోరములు
తేయు వక్రముల కోరములు
స్టీము పంపింగు, కష్టింగులు, పెడెస్టల్స్
రాట్ విరన్ అండ్ కాస్ట్ విరన్ ఫుల్లింగు.
వగయిరా అన్ని రకముల సామానులు.

సైడ్ బై సైడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.
(కాన్కరెట్ మొననుండి పోల్కొనిపోయినవి.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఎంజిన్లు కూడ గలవు.

హైస్పీడు కాంపాండు ఎంజిన్లు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము ప్రెషరు 120 పౌండు గలవి.
కాంపాండు — హై, లో ప్రెషర్ సిలిండరు.
స్టీము ప్రెషరు 150 పౌండు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్స్ ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరీ గారైన
మానేవల్లి బాపనయ్య గారి కైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, శైత్యము, పడిశము, రొమ్ముపడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, చిళ్లు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బీతో నహా కల దూ. 0—10—0; డబ్బీ 1.5 దూ 5—12—0. పోట్లుబద్ధులు కలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

